

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim üçün ən əziz qəzətdir

İlham Əliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 175 (5406) 28 sentyabr 2017-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Azərbaycanın müasirləşən və yeniləşən yol infrastrukturunu

İlham Əliyev: "Yol infrastrukturuna görə Azərbaycan indi dünya miqyasında qabaqcıl yerdədir"

Səh 3

Azərbaycan ilə Belarus arasında dostluq və qardaşlıq münasibətləri bütün sahələrdə uğurla inkişaf edir

2

Lütfi Zadənin nəşi San-Fransiskodan Bakıya yola salınıb

3

Əbülfəs Qarayev: Turizm haqqında yeni qanun hazırlanır

3

Naxçıvanda turizmin inkişafı istiqamətində kompleks tədbirlər görülür

8

Vitali Kličko Bakıya səfər edəcək

2

Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə rəsmiləri Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yoluna baxış keçiriblər

7

12

XXIII Azərbaycan Beynəlxalq Səhiyyə Sərgisində 19 ölkədən 104 şirkət iştirak edəcək

11

Bu il 1 milyon 818 min turist ölkəmizə səfər edib

16

Çempionlar Liqası: "Beşiktaş" və "Real" qələbə qazandı

28 sentyabr 2017-ci il

Azərbaycan ilə Belarus arasında dostluq və qardaşlıq münasibətləri bütün sahələrdə uğurla inkişaf edir

Prezident İlham Əliyev Belarusun Təhlükəsizlik Şurasının dövlət katibini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 27-də Belarus Respublikasının Təhlükəsizlik Şurasının dövlət katibi Stanislav Zası qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı Azərbaycan ilə Belarus arasında dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin müxtəlif istiqamətlərdə - təhlükəsizlik, iqtisadiyyat, energetika, ticarət, hərbi-texniki əməkdaşlıq və digər sahələrdə uğurla inkişaf etdiyini vurğuladı. Yüksək səviyyəli qarşılıqlı səfərlərin, ölkələrimizin həyata keçirdiyi xeyli sayda birgə layihələrin ikitərəfli münasibətlərimizin möhkəmləndirilməsi baxımından önəmini qeyd edən Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın əlaqələrimizin daha da genişləndirilməsində maraqlı olduğunu dedi. Dövlətimizin başçısı, eyni zamanda, Azərbaycan ilə Belarusun beynəlxalq təşkilatlarda da bir-birini dəstəklədiyini vurğuladı.

Təhlükəsizlik sahəsinə toxunan Prezident İlham Əliyev qeyd etdi ki, bununla bağlı müzakirə olunması və birgə fəaliyyət göstəriləsi bir çox məsələlər var. Dövlətimizin başçısı bildirdi ki, dünyada təhdidlər artır və təhlükəsizlik məsələləri dövlətlər üçün prioritet sahəyə çevrilir. Prezident İlham Əliyev bu istiqamətdə də ölkələrimiz arasında yaxşı təmasların mövcud olduğunu və təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsinin önəmini qeyd etdi.

Dövlət katibi Stanislav Zas Belarus Respublikasının Prezidenti Aleksandr Lukaşenkonun salamlarını və ən xoş arzularını dövlətimizin başçısına çatdırdı. O bildirdi ki, Belarus tərəfi Azərbaycan Prezidentinin ölkələrimiz və xalqlarımız arasında əlaqələrin

möhkəmləndirilməsi işinə göstərdiyi diqqəti yüksək qiymətləndirir və Belarus Prezidenti bununla bağlı öz minnətdarlığını çatdırır. Stanislav Zas ikitərəfli münasibətlərimizin bütün sahələrdə uğurla inkişaf etdiyini dedi.

O, görülən işlərin nəticəsi olaraq Azərbaycan ilə Belarus arasında ticarət dövriyyəsinin 10 faiz artdığını vurğuladı. Belaruslu qonaq qeyd etdi ki, ölkəsində Azərbaycan Prezidentinin səfərini səbirsizliklə gözləyirlər.

Dövlətimizin başçısı Belarus Respublikasının Prezidenti Aleksandr Lukaşenkonun salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Belarus Prezidentinə çatdırmağı xahiş etdi.

İvitsa Daçiç: "Serbiya-Azərbaycan strateji tərəfdaşlığı inkişaf edir"

Azərbaycan Respublikası ilə Serbiya Respublikası arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 20 illiyi münasibətilə xarici işlər nazirləri Elmar Məmmədov və İvitsa Daçiç təbrik məktubu mübadiləsi həyata keçiriblər. Bu barədə AZƏRTAC-a Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən məlumat verilib. Nazir Elmar Məmmədov həmkarına ünvanladığı məktubda ötən 20 ilin Azərbaycan və Serbiya arasında siyasi, iqtisadi, elmi, mədəni və humanitar sahələrdə əlaqələrin davamlı inkişafı ilə əlamətdar olduğunu qeyd edib.

rinin toxunulmazlığı prinsipi əsasında tezliklə həllinə dair Serbiyanın prinsiplərinə görə minnətdarlığını bildirib. Elmar Məmmədov 2013-cü il fevralın 8-də iki ölkənin dövlət başçıları tərəfindən "Dostluq münasibətləri və strateji əməkdaşlığa dair" Bəyannamənin imzalanması ilə Azərbaycan və Serbiya arasında ikitərəfli münasi-

bətlərin yeni səviyyəyə keçdiyini qeyd edib. Nazir sözügedən Bəyannamənin Azərbaycan-Serbiya əməkdaşlığının daha da genişlənməsi üçün yeni perspektivlər yaradacağını bildirərək, orada müəyyənləşdirilmiş məqsədlərin gələcək illərdə də müvəffəqiyyətlə reallaşdırılacağından əminliyini ifadə edib.

Nazir İvitsa Daçiç Elmar Məmmədovla ünvanladığı məktubda ötən müddət ərzində qardaşlıq və qarşılıqlı hörmət münasibətlərinin möhkəmləndirilməsi ilə yanaşı, iki ölkə arasında uzunmüddətli və sıx əməkdaşlıq üçün stabil əsas yaradıldığını bildirib. Bu xüsusda, nazir Serbiya və Azərbaycan arasında bərabərlik və qarşılıqlı inam prinsiplərinə əsaslanan ənənəvi dostluq münasibətlərinin strateji tərəfdaşlığın yüksək pilləsində inkişaf etməsindən məmnunluğunu ifadə edib.

İ. Daçiç birgə sözlər nəticəsində iki ölkə arasında qarşılıqlı əməkdaşlığın müxtəlif sahələrdə uğurla inkişaf edəcəyinə ümidvar olduğunu bildirib. Sonda serbiyalı nazir Serbiyanın ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin qorunmasına dair Azərbaycanın göstərdiyi prinsiplərin mövqeyə görə təşəkkürünü ifadə edib.

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyinin əməkdaşlarına "Əməkdar mədəniyyət işçisi" fəxri adının verilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev Tərənə İsgəndərovanın "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncamda qeyd edilir ki, Azərbaycanda mədəni irsin təbliğində səmərəli fəaliyyətinə görə Tərənə Qulam-Rza qızı İsgəndərova "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilsin.

* * *

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Xalça Muzeyinin əməkdaşlarının "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev Şeki rayonunun Kiş kəndində abadlıq-quruculuq işləri aparılmasına dair tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb.

Vitali Kliçko Bakıya səfər edəcək

Ukraynanın Kiyev Şəhər Dövlət Administrasiyasının başçısı Vitali Kliçkonun oktyabrın 1-də Bakıya səfəri planlaşdırılır. AZƏRTAC xəbər verir ki, V. Kliçkonun səfəri çərçivəsində Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti, Gənclər və İdman Nazirliyində görüşlər nəzərdə tutulur. Görüşlərdə Bakı ilə Kiyev arasında əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri, o cümlədən iqtisadi, siyasi, elmi, mədəni əlaqələr müzakirə ediləcək. Qeyd edək ki, Kiyev Şəhər Dövlət Administrasiyasının başçısı Vitali Kliçko aprel ayında da Bakıya səfər etmişdi.

Lütfi Zadənin nəşi San-Fransiskodan Bakıya yola salınıb

Xəbər verildiyi kimi, sentyabrın 6-da San-Fransiskoda vəfat etmiş dünya şöhrətli azərbaycanlı alim Lütfi Zadə vəsiyyətinə əsasən Vətəni Azərbaycanda dəfn ediləcək. AZƏRTAC Azərbaycanın Los-Ancelesdəki baş konsulluğuna istinadla xəbər verir ki, Lütfi Zadənin nəşi sentyabrın 26-da axşam San-Fransiskodan Bakıya göndərilib. Gözlənilməyə görə mərhumun cənəzəsi sentyabrın 29-da Bakıya çatdırılacaq.

Qeyri-səlis məntiq və qeyri-səlis çoxluqlar nəzəriyyəsinin banisi Lütfi Zadə XX əsrin görkəmli alimlərindən biridir. L.Zadənin hesablamaları sistemləri və elektron mühəndisliyi sahəsində işləri, həmçinin "qeyri-səlis məntiq" nəzəriyyələri dünya akademik dairələrində və sənaye sahəsində geniş yayılıb. Zadə iqtisadiyyat, linqvistik, təbabətdən başlamış məişətdə işlədilmiş kondisionerlər və tozсорanlar kimi alətlərin istehsalına qədər bir sıra sahələrin inkişafına çox böyük töhfələr verib.

Lütfi Əsgərzadə (Zadə) 1921-ci il fevralın 4-də Bakıda anadan olub. Əslən İran Azərbaycanından olan atası jurnalist, Rusiyada yəhudi ailəsində doğulmuş anası isə həkim olub. Lütfinin 10 yaşı olanda Əsgərzadələr ailəsi o vaxt Sovet İttifaqının tərkib hissəsi olan Azərbaycandan Tehrana köçüb gedib. Lütfi Tehrandə milyonlar övladlarının təhsil aldığı "Amerika kolleci"ne daxil olub. 1942-ci ildə Tehran Univer-

sitetini bitirərək elektrik mühəndisliyi ixtisası almış Lütfi Zadə təhsilini davam etdirmək üçün Masaçusets Texnologiya İnstitutunun magistraturasına və daha sonra Nyu-Yorkda, Kolumbiya Universitetinin aspiranturasına daxil olub.

Elmi araşdırmalarını Nyu-Cersi ştatının Princeton şəhərindəki Perspektivli Araşdırmalar İnstitutunda, sonra isə Berklidə Kaliforniya Universitetində davam etdirən Lütfi Zadə 1959-cu ildən ömrünün sonuna qədər həmin universitetdə işləyib. Lütfi Zadə Tehrandə yaşadığı dövrdə tanış olduğu xanım Fey ilə ailə qurub. Onların iki övladı var idi: Norman və Stella. İxtisasca babası kimi jurnalist olan Stella 2006-cı ildə, Fey Zadə isə 2017-ci ilin yanvarında dünyasını dəyişib.

Lütfi Zadə elmi araşdırmalar sahəsində nailiyyətlərini hələ 1960-cı illərdə nümayiş etdirməyə başlamışdı. "Qeyri-səlis məntiq" ideyası 1964-cü ilin iyulunda yaranıb. O vaxt Lütfi Zadə hələ Nyu-Yorkda yaşayırdı. Azərbaycanlı alimin bu nəzəriyyəsi haqda məlumat ilk dəfə 1965-ci ilin yayında "İnformasiya və idarəetmə" jurnalında dərc edilmişdir. Bu materialda "Qeyri-səlis məntiq"nin mahiyyəti oxuculara sadə dildə təqdim edilir. Məsələn, orada deyilirdi ki, itlər, atlar, quşlar heyvanlar sinfinə daxildir və aşkardır ki, daş, maye, bitki kimi obyektlər bu sinfə aid deyil, lakin dəniz ulduzları, bakteriyalar

və bu qəbildən olan başqa obyektlər heyvanlar sinfinə münasibətdə qeyri-müəyyən statusa malikdirlər. 1 ədəddən böyük olan bütün həqiqi ədədlər sinfində də buna oxşar qeyri-müəyyənlik yaranır. Bu cür qeyri-səlis "siniflər" insanın təfəkküründə, xüsusən obrazların tanınması, informasiya mübadiləsi və abstraksiya sahələrində mühüm rol oynayır.

Sonrakı illərdə oyunlar nəzəriyyəsi, cəbr, həndəsə, xətti proqramlaşdırma, statistika və topologiya sahələrində qeyri-səlis məntiq üçün riyazi təbiiqlərin geniş sinfi yaranıb. Ötən əsrin səksəninci illərində mühəndislər Yaponiyanın Senday şəhərində yeni metro-nun dizaynında Lütfi Zadənin qeyri-səlis məntiqini tətbiq ediblər. Onlar Yaponiya dəmir yollar sisteminin əsas dayanacağılarının proqramlaşdırılması üçün bu nəzəriyyənin xüsusiyyətlərindən istifadə ediblər. Sonrakı dövrdə Lütfi Zadənin kəşfləri elektron istehlak malları, paltaryuyan və quruducu maşınlar, avtomobillərin və digər nəqliyyat vasitələrinin sürət qutuları, sürüşməyə qarşı əyləc sistemləri, kondisionerlər və termostatlar, düyü bişirmək üçün sobalar, tozсорan maşınlar və pilotsuz helikopterlər istehsalı sektorunda tətbiq edilmişdir. Lütfi Zadənin nəzəriyyəsi bütün dünyada insan fəaliyyətinin ən mühüm sahələrinə yol açıb. Azərbaycan aliminin işləri akademik dairələrdə xüsusi yer tutur. Lütfi Zadənin "İnformasiya və idarəetmə" jurnalında dərc olunmuş ilk məqaləsinə 1965-ci ildən bu günə qədər doxsan üç min akademik nəşrdə istinad edilmişdir. Professor Zadənin xidmətlərinin etirafı əlaməti olaraq, o, texniki nailiyyətlərə görə 50-dən çox mükafata və təltifə layiq görülmüşdür. Azərbaycan alimi dünya elminə son dərəcə qiymətli töhfələr verib. Texnologiya və elm sahəsində nailiyyətlər davam etdikcə Lütfi Zadənin adı da əbədi yaşayacaqdır.

Yusif Babanlı
AZƏRTAC-ın xüsusi müxbiri
Vaşinqton

Milli Məclisin insan hüquqları komitəsinin iclası keçirilib

Sentyabrın 27-də Milli Məclisin insan hüquqları komitəsinin iclası keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Milli Məclis sədrinin müavini, insan hüquqları komitəsinin sədri Bahar Muradova gündəliyə daxil olan məsələlər barədə məlumat verib. İclasda Milli Məclisin 2017-ci il yaz və növbədənəkar sessiyaları ərzində komitədə görülən işlər barədə hesabat dinlənilib.

Bahar Muradova bildirdi ki, komitəyə daxil olan müraciətlər, edilən şikayətlər, vətəndaşların qəbulu, komitədə baxılan qanunvericilik işləri ilə bağlı təhlil aparılıb. Komitə parlamentdə müzakirə olunan qanunlarla bağlı öz səlahiyyətləri çərçivəsində rəylərini verib. Eyni zamanda, komitəyə daxil olan qanun layihələri müzakirə edilmiş və həmin layihələr plenar sessiyaya tövsiyə olunub. Bildirilib ki, 2017-ci ilin yaz və növbədənəkar sessiyaları dövründə komitənin 10 iclası keçirilib və həmin iclaslarda 11 məsələ müzakirə edilmişdir. Bu məsələlərdən yeddisi qanun layihəsi, biri isə ombudsmanın illik məruzəsi olub. Komitə bu müddət ərzində bir bəyanat da qəbul edib.

Ötən müddətdə komitəyə 827 sənəd daxil olub, komitə rəhbərliyi tərəfindən isə 168 vətəndaş fərdi şəkildə qəbul edilmişdir. 181 müraciətdən 175-nə yazılı cavab alınmışdır, ümumiyyətlə isə müraciət edilən məsələlər 97 faiz öz həllini tapmışdır. İclasda komitənin 2017-ci il payız sessiyası üçün iş planının layihəsini müzakirə ediblər. Bildirilib ki, iş planına səkkiz məsələ daxil edilmişdir.

Əbülfə Qarayev: Turizm haqqında yeni qanun hazırlanır

Bir çox həll olunması məsələlər də var. Belə ki, bu il istədiyimiz qədər yay çimərlik xidmətlərinin artırılmasına nail ola bilmədik. Lakin bu istiqamətdə işlər davam etdirilir. Ümid edirəm ki, gələn il bu istiqamətdə irəliləyişə nail olacağıq. Bununla yanaşı, marketik və təbliğat işləri davam etdirilir. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri mədəniyyət və turizm naziri Əbülfə Qarayev Dünya Turizm Gününə həsr olunmuş tədbirdə deyib.

Nazir bildirdi ki, Milli Turizm Təbliğat bürosu bu istiqamətdə fəaliyyətini davam etdirir. Büronun Bakı və regionlarda portalları fəaliyyətə başlayıb. Bu qurum işini maraqlı layihələr əsasında qurub. "Bizim qarşımızda duran əsas məsələ turizm haqqında qanunun qəbul edilməsidir. Dövlətimiz bu istiqamətdə keyfiyyəti əsas prioritet istiqamətlərdən sayır. Keyfiyyət kriteriyaları işlənir, eyni zamanda reyestr sisteminin hazırlanması üçün də işlər görülür", - deyər Ə.Qarayev vurğulayıb.

Baş prokuror Siyəzəndə vətəndaşları qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin dövlət qurumları tərəfindən insanlara layiqli xidmət göstərilməsi, vətəndaşların müraciətlərinə qayğı və həssaslıqla yanaşılması ilə bağlı tapşırıqları prokurorluq orqanları tərəfindən daim diqqətdə saxlanılır, vətəndaşların qəbulu, onların ərizə və şikayətlərinə baxılaraq həll olunması üçün müvafiq tədbirlər görülür.

Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları rəhbərlərinin şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq, baş pro-

kuror Zakir Qaralov sentyabrın 27-də Siyəzən Rayon Prokurorluğunun inzibati binasında Siyəzən, Şabran, Quba, Qusar və Xaçmaz rayonlarından olan vətəndaşları qəbul edib.

Qəbuldan əvvəl baş prokuror Zakir Qaralov və Siyəzən Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Asif Hüseynov xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin şəhərin mərkəzində ucaldılmış abidəsini ziyarət edib, önünə gül dəstələri düzərək dahi şəxsiyyətin əziz xatirəsini ehtiramla yad ediblər. Baş Prokurorluğun məsul əməkdaşlarının, habelə əlaqədar təbə prokurorların iştirakı ilə keçirilən qəbulda 17 vətəndaş qəbul edilmişdir. Onların müraciətlərində qaldırılan məsələlərin bir qismi elə yerində həllini tapıb.

Qəbulda, həmçinin müraciətlərdə qaldırılan və bilavasitə pro-

kurorluq orqanlarının səlahiyyətlərinə aid olan məsələlərin qanunauyğun və operativ şəkildə həll edilməsi üçün Baş Prokurorluğun əlaqədar struktur qurumlarının rəhbərlərinə və təbə rayon prokurorlarına müvafiq göstərişlər verilib.

Vətəndaşlar bölgə sakinlərinin yerində qəbuluna və müraciətlərinə baxılması üçün rahat və əlverişli şərait yaradılmasından razılıqlarını ifadə edərək göstərilən diqqət və qayğıya görə minnətdarlıqlarını bildirdilər.

28 sentyabr 2017-ci il

Azərbaycanın müasirləşən və yeniləşən yol infrastrukturunu

İlham Əliyev: "Yol infrastrukturuna görə Azərbaycan indi dünya miqyasında qabaqcıl yerdədir"

Güclü iqtisadiyyat güclü, rəqabətədavamlı və keyfiyyətli istehsaldan başlayır. Bu baxımdan, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə son illərdə sürətlə inkişaf edən respublikamız dünyanın nüfuzlu dövlətlərindən birinə çevrilib. Belə ki, son 12 ildə dövlət başçısının uğurla həyata keçirdiyi siyasət Azərbaycanı regionda ən sürətlə inkişaf edən, məqsədlərinə doğru inamla irəliləyən dövlətə çevirib.

Dövlət başçısının bölgələrə səfərləri çərçivəsində müxtəlif təyinatlı infrastruktur obyektlərinin açılış və təməlqoyma mərasimlərində iştirakı, müəssisələrin fəaliyyəti ilə

yaxından tanış olması, eləcə də, ictimaiyyətlə keçirdiyi görüşlərdə qaldırılmış məsələlərin həlli məqsədilə vəsaitin ayrılması regionların inkişafına göstərdiyi diqqətin bariz nümunəsidir.

Prezident İlham Əliyevin bölgələrə səfərləri, bir daha göstərdi ki, regionların inkişafı hər zaman dövlət başçısının diqqətindədir. Son on iki ildə əldə olunan uğurlara diqqət yetirsək, görürük ki, Azərbaycanda heç vaxt qısa zaman ərzində, bu qədər iş görülməyib. Xüsusilə, infrastruktur layihələrinin reallaşdırılması, ərzaq təhlükəsizliyi ilə bağlı məsələlər hər zaman dövlət başçısının diqqət mərkəzində olub və həmin siyasətin sayəsində ölkəmizdə son 12 ildə Azərbaycanda 2004-2016-cı illərdə yeni tikilən, yenidən qurulan, əsaslı

təmir olunan yolların uzunluğu 8332 kilometrə çatıb, 222 yeni körpü və yol ötürücüsü tikilib. Ölkənin ümumi istifadədə olan avtomobil yollarının uzunluğu 2003-cü ildə 18754 kilometr təşkil edibse, 2013-cü ildə 19000 kilometrə çatdırılıb. Eyni zamanda, dünya əhəmiyyətli İpək Yolu layihəsinin Azərbaycan ərazisi boyunca Bakıdan Gürcüstan sərhədinədək 513 kilometrlik hissəsində işlər davam etdirilib.

Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü siyasət sayəsində bu gün Azərbaycanın regionlarında yol infrastrukturunu yenilənib,

su, qaz və elektrik enerjisi təminatı xeyli yaxşılaşdırılıb. Bütün bunlar, təbii ki, regionların inkişafına olan diqqətin birbaşa ifadəsidir.

Müasirləşən və yeniləşən yol infrastrukturunu

Azərbaycanda yol infrastrukturunun inkişafı bu gün ölkənin əsas prioritetlərindən birinə çevrilib. Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasət sayəsində qazınan uğurların sırasında bu sahənin inkişafı xüsusi yer tutur. Ona görə də, yol təsərrüfatına göstərilən yüksək qayğı sözügedən sahədə daha böyük uğurların əldə olunmasına zəmin yaradır.

Ümumiyyətlə, insanların rahat və maneəsiz şəkildə gediş-gəlişini təmin etmək, yükdaşımaları asanlaşdırmaq məqsədilə təkə ötən il ərzində yol infrastrukturunun yenidən qurulması ilə bağlı ölkə Prezidenti tərəfindən imzalanan sərəncamlarda nəzərdə tutulan layihələrin icrası 2 milyon əhalinin yaşadığı 356 yaşayış məntəqəsini birləşdirən 900 kilometr avtomobil yolunu əhatə edib. Cari ilin ötən aylarında da bu istiqamətdə tədbirlər davam etdirilib və daha 40 kəndlərə, qəsəbələrə avtomobil yollarının tikintisi ilə bağlı sərəncam verilib.

Bu baxımdan, dövlət başçısı İlham Əliyevin regionlara hər bir səfəri bir sıra obyektlərin açılışı və təməlqoyma mərasimlərinin keçirilməsi ilə yadda qalır, bu dinamikanın özünü düşündürmüş siyasətin uğurlu nəticəsidir. Bu günlərdə Salyan və Neftçala rayonlarına səfəri zamanı ictimaiyyət nümayəndələri ilə görüşən Prezident İlham Əliyev gələn ilin büdcəsinin daha böyük olacağını bildirib. Görüş zamanı ölkə Prezidenti ən çox diqqəti daha çox kənd təsərrüfatı və sənaye istehsalının inkişafına yönəltməyi vurğulayıb. Prezidenti İlham Əliyev Salyan rayonunun Çuxanlı-Gəncəli-Piratman-Parça Xələc-

Seyidan avtomobil yolunun açılışında rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşü zamanı kənd təsərrüfatı ilə bağlı önəmli addımlar atıldığını söyləyib: "Salyan rayonunun həm sosial, həm iqtisadi inkişafı diqqət mərkəzindədir. Nəzərə alsaq ki, infrastruktur layihələrinin bir çoxu icra edilib, növbəti illərdə qalan layihələr də icra ediləcək. Biz diqqəti daha çox kənd təsərrüfatı və sənaye istehsalının inkişafına yönəltməliyik. Bu istiqamətdə də addımlar atılır. Qeyd etdiyim kimi, böyük fasilədən sonra Salyanda pambıqçılıq bərpa olundu və 7 min hektarda pambıq əkilib. Bu, böyük nailiyyətdir və sənaye istehsalının artırılması istiqamətində də addımlar atılmalıdır. Bu gün mən Neftçala şəhərində Sənaye Məhəlləsinin açılışında da iştirak etmişəm. Bizim bir çox şəhərlərimizdə, o cümlədən, Salyan şəhərində buna oxşar sənaye zonaları yaradılmalıdır. Müvafiq göstəriş verilib, gərək yerli icra orqanları yer ayırınsınlar və dövlət tərəfindən bütün infrastruktur layihələri orada icra ediləcək və sahibkarlar üçün yaxşı şərait yaradılacaq. Çünki bundan sonrakı dövrdə sənayenin və kənd təsərrüfatının inkişafı ölkəmizin uzunmüddətli ümumi inkişafını təmin edəcək".

Beləliklə, bütün bunlar onu göstərir ki, zəngin potensiala malik olan Azərbaycanda yol infrastrukturunun inkişafı dövlətin əsas prioritetlərindən birinə çevrilib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin uğurlu daxili siyasəti sayəsində qazınan nailiyyətlərin sırasında bu sahənin inkişafı önəmli yer tutur. "Azərbaycanda ən müasir nəqliyyat-yol infrastrukturunu yaradılacaq", - deyən ölkə başçısı İlham Əliyev ötən illərdə avtomobil yollarının, yol qurğularının açılışı ilə bağlı çoxsaylı mərasimlərdə iştirakı zamanı bu sahənin inkişafı üçün öz dəyərli tapşırıq və tövsiyələrini verib.

RƏFİQƏ KAMALQIZI

Azərbaycanın görkəmli ədibi Mir Cəlal Paşayev 1908-ci ildə Cənubi Azərbaycanda anadan olmuşdur. Onun uşaqıq və ilk təhsil illəri Gəncədə keçmişdir. 1928-ci ildə Pedaqoji Texnikumu bitirdikdən sonra Gəncədə və Gədəbəydə müəllimlik etmişdir. 1930-cu ildə Rusiyanın Kazan şəhərindəki Şərq Pedaqoji İnstitutunun ədəbiyyat şöbəsində təhsil almışdır. Mir Cəlal müəllim 1933-cü ildə S.M.Kirov adına Azərbaycan Dövlət Universitetində ömrünün sonuna kimi müəllimlik etmişdir. Müəllimlik etməklə bərabər, böyük bir kafedranı da idarə edirdi.

Əsərləri ilə Azərbaycan xalqının sevimlisi olan Mir Cəlal müəllimə ilk tanışlığım 1968-ci ilin sentyabrında ADU-da ilk dərstdə olmuşdur. Mir Cəlal müəllimin o vaxt 60 yaş 4 ay idi ki tamam olmuşdur. Onun sifətindəki qırıqlar müdrik simasını özündə əks etdirdi. İnsanlıq fəlsəfəsini öyrətməyi bütün varlığı ilə nümayiş etdirən Ustad müəllim. Odur ki, mən vaxtilə diplom rəhbərim olmuş Mir Cəlal müəllimi daima xatırlayıp, dərslər dediyim tələbələrə onun müəllimlik peşəsini sevib, ona ürək-dən bağlanmağı tövsiyə edirdim.

Pedaqoji əməyin obyektiv inandırıcılığı - onun incə, mənəvi, həya-

ti, əqli, hissi, iradəsi, əqidəsi, özünüdür ki, müəllim və şagirdin bu qarşılıqlı fəaliyyəti, əməkdaşlığı zəminində formalaşır. İnsan təbiətin cansız - quru materialı deyil, o, fəal, daima dəyişən, təkrar olunmaz, özünəməxsus keyfiyyətləri və həyat hadisələrinə şəxsi anlamı, münasibəti olan fəal məxluqdur.

Mir Cəlal müəllim ustad müəllim idi. O, bizə başa salırdı ki, təbiətin başlıca vasitəsi müxtəlif növ fəaliyyətlər hesab olunur, təbiəti olunanları ora cəlb etmək lazımdır. O, hər bir təbiəyə, məhribanlıq və məhəbbət doğuran münasibətlə yanaşır, xüsusilə ağıl,

şüura, idraka təsir edən başa salmaq yolunu üstün tuturdu.

Mir Cəlal müəllim, özünün humanistliyi, peşə hazırlığı, pedaqoji texnikası ilə fərqlənirdi. O öz peşəsinə humanistcəsinə yanaşırdı. Dilinə və tələbələrə olan məhəbbəti özündə birləşdirirdi. Şərqin görkəmli müdrikləri də təbiətinin həddən artıq qayğıkeş, diqqətli olmalarını lazımlı bilirdilər. Bu münasibətlə Nəsirəddin Tusi yazır: "İlk növbədə, uşağın təbiətinə, nəyə qabil olduğuna nəzər yetirmək, oğul fərasətinə fikir vermək, müşahidə nəticəsində onun fitrətində olan hansı sənətə və elmə çox meyilli olduğunu müəyyənləşdirmək... hansı fənni öyrənmək, o sahədə inkişaf sahibi olmaq istəyirsə, o fənlə əlaqəsi olan bütün elmlər və sənətlərlə tanış olmağa həvəs göstərməlidir".

Mir Cəlal müəllim hərtərəfli savada, biliyə, bacarığa malik əsl müəllim idi. O, müəllimlərdə proqram materialını aydın və şüurlu

başla salar, biz tələbələrə də fənnə maraq oyardı, elmə müstəqil irəliləmək həvəsi yaradırdı. O deyirdi ki, siz müəllim olarkən uşaqlara ana dilini sevdirməklə xalqa, Vətənə xalqlıq hissini, milli şüuru formalaşdırmağa nail olacaqsınız. Böyük alim Firudin Köçərli də yazırdı: "Hər millətin özünə məxsus ana dili var ki, onun məxsusi malıdır. Ana dili millətin mənəvi diriliyidir. Həyatının mayəsi mənəvilədir. Ananın südü bədənin mayəsi olduğu kimi, ananın dili də ruhun qidasıdır, hər kəs öz anasını və vətənini sevdiyi kimi ana dilini də sevər. Bu Allahın gözəl nemətlərindən biridir, onu əziz və möhtərəm tutmaq hər kəsə borcudur".

Mir Cəlal Paşayevin geniş auditoriya qarşısında qəlbə yatan, nüfuzədi səsi daim yaddaşımdır. Ruhun rahat olsun, əsl huma-

nist müəllim kimi daim xatırlanırsan.

Mürsəlova Ofelya
Mürsəl qızı
ADPU-nin
Pedaqogika kafedrasının
baş müəllimi

Dünya İqtisadi Forumunun "2017-2018 Qlobal Rəqabətlik Hesabatı"nda Azərbaycan reytingdə daha iki pillə yüksələrək 35-ci yerdə qərarlaşıb.

İqtisadi islahatların təhlili və kommunikasiya Mərkəzindən AZƏRTAC-a bildirlənlər ki, beynəlxalq aləmin ən mötəbər reytingində Azərbaycan dünya ölkələrinin hər dördündən üçünü geridə qoyaraq MDB-də liderliyini qoruyub. Hətta G20-yə daxil olan İtaliya, Rusiya, İndoneziya, Hindistan, Türkiyə, Cənubi Afrika Respublikası kimi ölkələr də iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyəti indeksinə görə Azərbaycandan geridə qalıb. Qlobal rəqabət qabiliyyəti reytingində Rusiya 38-ci, Qazaxıstan 57-ci, Gürcüstan 67-ci və Ermənistan 73-cü sırada yer alıb.

"2017-2018 Qlobal Rəqabətlik Hesabatı"nda Azərbaycanın mövqeyi 12 indikordan aşağıdakı doqquz indikator üzrə yaxşılaşıb: institutlar (15 pillə irəliləyərək 33-cü yer), infrastruktur (4 pillə irəliləyərək 51-ci yer), səhiyyə və ibtidai təhsil (1 pillə irəliləyərək 74-cü yer), ali təhsil və təlim (10 pillə irəliləyərək 68-ci yer), əmtəə bazarının səmərəliliyi (19 pillə irəliləyərək 31-ci yer), əmək bazarının səmərəliliyi (9 pillə irəliləyərək 17-ci yer), maliyyə bazarının inkişafı (18 pillə irəliləyərək 79-cu yer), biznesin mürəkkəbliyi (20 pillə irəliləyərək 40-cı yer) və innovasiya (11 pillə irəliləyərək 33-cü yer). Beləliklə, Azərbaycan ən böyük irəliləyişi biznesin mürəkkəbliyi kateqoriyası üzrə əldə edib - 20 pillə. Bu sahədə xüsusilə klaster inkişafı və rəqabət üstünlüyü meyarlarında daha çox irəliləyiş əldə edilib.

İnfrastruktur kateqoriyasında Azərbaycanın neqliyyat sistemi

Azərbaycan "Qlobal Rəqabətlik Hesabatı"nda 35-ci oldu

140 ölkə arasında 43-cü yerdə qərarlaşıb. Əmək bazarının səmərəliliyi kateqoriyasında "istedadların səmərəli istifadəsi" göstəricisinə görə Azərbaycan dünyada 17-ci pillədə qərarlaşıb. Ölkəmiz bu göstəriciyə görə İsrail, İrlandiya, Belçika, Avstriya və Estoniya kimi rəqibləri üstələyib. Əmtəə bazarının səmərəliliyi indikatorunda ölkəmiz rəqabət elementi üzrə 32-ci, tələbin keyfiyyət şərtinə görə isə 31-ci yerdə gəlir.

Yalnız iki indikator - makroiqtisadi mühit və texnoloji hazırlıq üzrə geriləmə olub. Xarici şokların təsirinə baxmayaraq, "makroiqtisadi mühit" kateqoriyası altında "hökumətin büdcə balansını" göstəricisinə görə Azərbaycan 140 ölkə arasında 37-ci olub. Bu kateqoriyada "hökumətin borcu" göstəricisinə görə də Azərbaycanın mövqeyi güclüdür: 43-cü yer. Makroiqtisadi mühit kateqoriyasında Azərbaycanın geriləyən göstəricilərindən biri inflyasiya səviyyəsi olub.

Bazarın həcmi indikatoruna görə isə hesabatdakı mövqeyi-

qoysa da, Azərbaycan bu sahədə, əksinə, mövqələrini gücləndirib və 33-cü pilləyə yüksəlib. Xüsusilə, yüksək texnologiyalar sahəsində hökumət tedarükü elementi üzrə Azərbaycan 14-cü yerdə qərarlaşıb və Honq Konq, Niderland, Norveç və Böyük Britaniya kimi ölkələri geridə buraxıb. "2017-2018 Qlobal Rəqabətlik Hesabatı"nda dünyada əsas narahatedici trendlərdən biri kimi "dağıdıcı bərabərsizlik" qeyd edilmişdir. Azərbaycan Cini əmsalının aşağı olmasına görə sosial bərabərsizliyin ən aşağı olduğu ölkələrdən biri kimi qiymətləndirilir.

Azərbaycanın mövqeyinin dünyanın ən mötəbər reytingində irəliləməsi bilavasitə Prezident İlham Əliyev tərəfindən aparılan kompleks iqtisadi islahatlar siyasətinə beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən verilən yüksək qiymətdir. Xüsusilə vurğulanmalıdır ki, "Azərbaycan Respublikasında

business mühitinin əlverişliliyinin artırılması və beynəlxalq reytinglərdə ölkəmizin mövqeyinin daha da yaxşılaşdırılması ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 13 iyul tarixli Sərəncamından sonra bu sahədə ölkədə kompleks işlər davam etdirilib. Keçən qısa müddət ərzində sahibkarlıq fəaliyyətinin optimal gərililiyini təmin edəcək və rəqabət prinsiplərinə əsaslanacaq biznes mühitini yaratmaq, ölkənin investisiya cəlbəciliyini artırmaq, beynəlxalq reytinglərdə Azərbaycanın mövqeyini daha da yaxşılaşdırmaq üçün qanunvericiliyin və inzibətçiliyin təkmilləşdirilməsi həyata keçirilib. Eyni zamanda, Prezident İlham Əliyevin 2016-cı il dekabrın 6-da təsdiqlədiyi Strateji Yol xəritələrinin monitoring və qiymətləndirmə nəticələri də onu göstərir ki, sistemli iqtisadi siyasət kursu öz müsbət nəticələrini verməkdədir. "2017-2018 Qlobal Rəqabətlik Hesabatı"nda Azərbaycanın iki pillə irəliləməsi göstərir ki, digər mötəbər reytinglərdə də ölkəmizin mövqələri daha da güclənəcək.

Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə rəsmiləri Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yoluna baxış keçiriblər

"Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin sədri Cavid Qurbanov, "Gürcüstan Dəmir Yolları" SC-nin sədri Mamuka Baxradze və Türkiyənin Neqliyyat, Gəmiçilik və Kommunikasiya naziri Əhməd Arslan Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunda aparılan tikinti və son tamamlama işləri, yolun istifadəyə hazırlıq vəziyyəti ilə maraqlanıblar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hər üç ölkənin neqliyyat strukturlarının rəhbərləri, habelə Gürcüstanın iqtisadiyyat və davamlı inkişaf naziri Georgi Qaxariya, "Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC-nin sədri Rauf Vəliyev, Azərbaycanın və Türkiyənin Gürcüstandakı səfirləri Dursun Həsənov, Zeki Ləvənt Gümrükçü və digər rəsmi şəxslər sentyabrın 27-də qatarla Tbilisidən Axalkələkiyə gediblər. Dövlət və hökumət rəsmiləri Zalqa, Tetriskalo və digər stansiyalarda olub, Asiya ilə Avropanı birləşdirəcək BTQ-nin açılışa hazırlığı ilə maraqlanıblar. Rəsmilər Axalkələkidə səfərin nəticələri barədə mətbuata açıqlama verəcəklər.

28 sentyabr 2017-ci il

YAP Səbail rayon təşkilatı partiyanın yaranmasının 25 illiyini silsilə tədbirlərlə qeyd edəcək

Dünən Yeni Azərbaycan Partiyası Səbail rayon təşkilatının idarə heyətinin iclası keçirilib. İclasda partiyanın rayon təşkilatı idarə heyətinin üzvləri, ərazi ilk təşkilatlarının sədrləri iştirak ediblər.

YAP Səbail rayon təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputatı Şəmşəddin Hacıyev son günlər Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında mühüm tarixi hadisələrin baş verdiyini vurğulayıb. Bildirib ki, 14 sentyabrda Azərbaycanın müasir tarixində ən mühüm hadisə olan "Yeni əsrin yeni müqaviləsi" ölkəmizin dövlət kimi tanınmasına, onun dünya iqtisadi sistemində qoşulmasına və beynəlxalq aləmdə mövqeyinin möhkəmləndirilməsinə mühüm təkan olacaq.

Ş.Hacıyev Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin BMT Baş Assambleyasının 72-ci sessiyasının açılışındakı nitqində səsləndirdiyi fikirlərin əhəmiyyətindən də danışıb. Təşkilat

sədri, həmçinin, dövlətimizin başçısının proqram xarakterli nitqinin hər bir azərbaycanlı kimi, partiyanın üzvləri qarşısında da yeni vəzifələr müəyyənləşdirdiyini vurğulayıb.

Rayon təşkilatının sədri YAP-ın təsis olunmasının 25 illiyinin geniş qeyd ediləcəyini də vurğulayaraq, bu məsələ ilə bağlı nəzərdə tutulan tədbirlərdən danışıb. Həmçinin, YAP Səbail rayon təşkilatının da yubiley münasibətilə silsilə tədbirlər təşkil edəcəyini diqqətə çatdırıb.

İclasda ərazi ilk partiya təşkilatlarında görülmüş işlər haqqında hesabat məruzələri dinlənilib, cari məsələlər müzakirə olunub.

Eyni zamanda, idarə heyətinin üzvləri çıxışlarında müzakirə olunan məsələlər barədə rəy və təkliflərini bildiriblər.

Sonda gündəlik səsə qoyularaq, təsdiq edilib.

R.HÜSEYNOVA

YAP Yardımlı rayon təşkilatının IX konfransı keçirilib

Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Yardımlı rayon təşkilatının IX konfransı keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, konfransda Milli Məclisin deputatı Mirkazım Kazımov, Yeni Azərbaycan Partiyası Siyasi Şurasının üzvü, "İki sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə, YAP Mərkəzi Aparatının məsul işçisi Məcid Əhmədov və digər qonaqlar iştirak ediblər. Konfrans nümayəndələri və qonaqlar əvvəlcə ulu öndər Heydər Əliyevin abidəsini ziyarət edib, önünə tər gül-çiçək dəstələri qoyublar. Tədbirin rəsmi hissəsində YAP Yardımlı rayon təşkilatının sədri Mahir Mirzəyev çıxış edərək bildirdi ki, müasir müstəqil Azərbaycan Respublikasının memarı, ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən müəyyənləşdirilən siyasi kursun Prezident İlham Əliyev tərəfindən qətiyyətlə və sədəqətlə davam etdirilməsi nəticəsində ölkəmiz ildən-ildə qüdrətlənir və inkişaf edir: "Bu tərəqqini hər bir Azərbaycan vətəndaşı rifah halının yüksəlməsi, özünün sosial vəziyyətinin yaxşılaşması şəklində görür və hiss

edir. Eyni zamanda, bütün regionlarımızda genişmiqyaslı abadlıq və quruculuq işlərinin aparılması, mövcud problemlərin həll edilməsi, kəndlərimizin, şəhərlərimizin yenedən qurulması ölkəmizin sürətli inkişafına əyani sübutdur. Bu gün qətiyyətlə deyə bilərik ki, Azərbaycan regionun lider dövlətinə çevrilməklə bərabər, həm də beynəlxalq aləmdə güclü dövlət və etibarlı tərəfdaş kimi tanınıb. Yeni Azərbaycan Partiyasının qurucusu, ümummilli lider Heydər Əliyevin layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən siyasət nəticəsində Azərbaycan gündən-günə inkişaf edir, yeni nailiyyətlərə imza atır. Azərbaycan dünya miqyasında idman, multikulturalizm, dini, milli tolerantlıq və bir çox digər sahələrdə baxımından nümunəvi ölkəyə çevrilib".

M.Mirzəyev bildirdi ki, hesabat dövründə YAP Yardımlı rayon təşkilatı konfranslararası müddət ərzində öz fəaliyyətini partiyanın Nizamnaməsi və Proqram müddələrinin, Yeni Azərbaycan Partiyasının qurultaylarının qərarlarının, İcra Ka-

tibliyinin tapşırıq və tövsiyələrinin rəhbər tutulması əsasında tam dəqiqliyi ilə həyata keçirib. Konfransda çıxış edən Milli Məclisin deputatı Mirkazım Kazımov YAP-ın çətin dövrlərdə yarandığını, həmin dövrdə Azərbaycanın gələcəyini düşünən 91 nəfər ziyalının ümummilli lider Heydər Əliyevə müraciət etdiyini bildirdi: "Məhz bu müraciətdən sonra Naxçıvanda 550 nəfər nümayəndənin iştirakı ilə 1992-ci il noyabrın 21-də Yeni Azərbaycan Partiyasının təsis konfransı keçirildi. Bununla Azərbaycanın xilas edilməsi mərhələsi başlanmış oldu. Xalqın təkidli tələbi ilə ulu öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı Azərbaycan tarixində növbəti mühüm hadisə oldu. Bu gün əsas o zaman dahi lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan siyasət nəticəsində ölkəmiz bütün sahələrdə sürətlə inkişaf edir, gözəlləşir, güclənir. Sevindirici haldır ki, bu uğurlu və xilaskar siyasət dahi liderin layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyev tərəfindən qətiyyətlə davam etdirilir".

Sonra YAP Siyasi Şurasının üz-

vü, "İki sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə çıxış edərək partiyanın Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatındakı əhəmiyyətindən, yaranma zərurətindən, keçdiyi inkişaf yolundan danışıb: "Məlum olduğu kimi, Azərbaycan 1992-ci ildə çətin bir vəziyyətdə idi. Ölkədə qarışıqlıq, anarxiya hökm sürürdü. Bir tərəfdən Ermənistanın işğalçılıq siyasəti, digər tərəfdən isə daxili çekişmələr Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü, suverenliyini təhlükə qarşısında qoymuşdu. Bunu gören xalqımızın dahi oğlu Heydər Əliyev ziyalıların müraciətinə cavab verərək Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasına və ona rəhbərlik etməyə razı olduğunu bildirdi. Azərbaycan xalqının tarixində çox mühüm rol oynayan bu hadisə ölkədə yeni ictimai-siyasi situasiyanın yaranmasının, dövlətçiliyimizin xilasının başlanğıcı oldu. YAP yarandığı gündən çox qısa müddət sonra Azərbaycanda hakimiyyət partiyasına çevrildi və o zamandan da məhz Azərbaycan xalqının rifahı, dövlətimizin inkişafı naminə çox geniş fəaliyyəti ilə cəmiyyətin hər

bir təbəqəsinin möhkəm dəstəyini qazandı".

V.Rəhimzadə qeyd edib ki, o dövrdə hakimiyyətdə olan siyasi qüvvələr tərəfindən Bakı şəhərində partiyanın təsis konfransının keçirilməsinə imkan verilmədiyindən konfrans 1992-ci il noyabrın 21-də Naxçıvan şəhərində keçirildi: "Respublikanın şəhər və rayonlarından 550 nəfərdən artıq nümayəndənin iştirak etdiyi konfransda Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılması haqqında qərar, partiyanın Proqramı və Nizamnaməsi qəbul edildi. Konfransda ulu öndər Heydər Əliyev yekdilliklə partiyanın sədri seçildi. Eyni zamanda, partiyanın Siyasi Şurası və İdarə Heyəti formalaşdı. Beləliklə, YAP böyük bir güc mərkəzi kimi ölkənin ictimai-siyasi həyatına daxil oldu. Yeni Azərbaycan Partiyasının hakimiyyətdə olduğu illər ərzində ölkə həyatında əhəmiyyətli dəyişikliklər müşahidə olunub və hər bir vətəndaşın yaşayış səviyyəsində ciddi irəliləyişlər baş verib. Bu gün qürur hissi ilə qeyd etməliyik ki, artıq Yeni Azərbaycan Partiyasının sıralarında 700 mindən çox vətəndaşımız birləşib. Azərbaycan tarixində indiyə qədər 700 min üzvü olan siyasi təşkilat olmayıb. Sevindirici haldır ki, ümummilli lider Heydər Əliyevin siyasi kursu bu gün Azərbaycan Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının sədri İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Dövlətimizin başçısı bu siyasəti və inkişafı daha da sürətləndirərək respublikamızın bütün dünyada tanınmasına nail olub. Sözsüz ki, bu inkişafın önündə YAP lokomotiv kimi çıxış edərək xalqın rifahına xidmət edir və bundan sonra da edəcəkdir".

Sonra konfransda təşkilatı məsələlərə baxılıb, Mahir Mirzəyev yenidən YAP Yardımlı rayon təşkilatının sədri seçilib. Konfransda, həmçinin sədrin müavinləri, rayon təşkilatının 15 nəfərdən ibarət İdarə Heyəti, 37 nəfərdən ibarət Şura və 7 nəfərdən ibarət Nəzarət-Təftiş Qrupu formalaşdırılıb.

Azərbaycan Prezidentinin sərt bəyanatları erməniləri düşünməyə vadar edib

Ermənistanda yeni aprel müharibəsi qorxusu durmadan artır

BMT-nin Baş Assambleyasının 72-ci sessiyasında tarixi çıxışını əsasən, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə həsr edilən və bu istiqamətdə beynəlxalq aləmə olduqca əhəmiyyətli və qətiyyətli mesajlar verən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bununla, bir daha sübut etdi ki, işğal altındakı Azərbaycan əraziləri qeyd-şərtsiz erməni işğalından azad olunmalıdır. Ölkə başçımızın, məhz bu istiqamətdə etdiyi çıxışı erməni tərəfinin ciddi narahatlığına səbəb olub və bu amil düşmən ölkənin mediasında da kifayət qədər hiss edilməkdədir.

Ermənistanın "Lragir.am" saytında erməni analitiki və adıçəkilən saytın baş redaktoru Aykazn Qaqriyanın dövlət başçımızın çıxışına həsr olunmuş təhlil yazısında qeyd olunur ki, Azərbaycan Prezidentinin nitqi, əsasən, Dağlıq Qarabağ problemə həsr olunub və onun münaqişənin sülh yolu ilə həll olunmasına inamının itmədiyi barədə irəli sürdüyü fikirləri ilə yanaşı, Ermənistanın təxribatları davam edərsə, öz vətəndaşlarını müdafiə etməsi ətrafındakı bəyanatına ciddi yanaşmaq lazımdır. O, (Prezident İlham Əliyev-R.N.) aprel müharibəsini misal çəkərək "Azərbaycan Ordusu torpaqların bir hissəsini azad etdi"-deyə ölkə başçımızın fikirlərini xatırladan erməni analitiki Azərbaycan Prezidentinin lazım gələrsə, 2016-cı ilin aprelinde olduğu kimi, işğalçının bir daha cəzalandırılacağı bəyanatını önə sürüb. O cümlədən, dövlət rəhbərimizin BMT-nin qəbul etdiyi dörd qətnaməsi əsasında erməni silahlı qüvvələrinin Azərbaycan ərazisindən çıxarılması, eyni zamanda, 22 ildir, Ermənistanın BMT-nin vacib qətnamələrinə əməl etməməsi, həmçinin, cavabdehsizliyi barədə

bəyanatını yazan A.Qaqriyan bununla Prezident İlham Əliyevin müharibə etmək haqqını irəli sürdüyünü tələşə qeyd edib.

Əslində, erməni analitikinə bu barədə, yeni Azərbaycan Prezidentinin sərt bəyanatları ətrafında təlaşlı fikir bildirməsi əbəs deyil. Belə ki, erməni prezidenti Serj Sarkisyanın da BMT-dəki çıxışını şərh edən A.Qaqriyan ölkə başçısının Qarabağın statusu və təhlükəsizlik qətiyyəti barədəki fikirlərini önə sürüb və guya statusun müəyyənləşəcəyi halda, ərazilər ətrafında müzakirələrin aparılmasından imtina edilməyəcəyini qeyd edib.

Digər tərəfdən, BMT-nin Baş Assambleyasının iclası ərəfəsində Ermənistanın xarici işlər naziri Edvard Nalbandyanın Ermənistanın Azərbaycanla ərazilər barədə danışıqlar aparması barədə bəyanatını xatırladan erməni analitiki, həmçinin, erməni XİN-

in müavini Şavarş Koçaryanın tamamilə əks bəyanat vermesini uzlaşdırıb, o cümlədən, qondarma "DQR"-in "xarici işlər naziri" Karen Mirzoyanın işğal altındakı ərazilərimizin qondarma "respublikanın" saxta "konstitusiyasına" birləşdirildiyi və heç bir halda, təhvil verilməyəcəyi barədə fikirlərini yada salıb.

Aykazn Qaqriyan analitik yazısında sual edir: "Bəs, bir-birinə əks olan bu bəyanatlar hansı mənanı daşıyır? Bu, çox yaqin ki, Ermənistanın Qarabağ məsələsində dəqiq mövqeyinin olmaması, ya da həmin mövqeyin, bilavasitə Rusiyanın konyukturası ilə bağlı olmasıdır. Məhz bu amil Azərbaycana müharibə etmək haqqını qazandırır, eləcə də həmsədrin, məsələn, Hoqlandın "vida" bəyanatındakı sərt ifadələrinə səbəb olur".

"Ermənistan etiraf edir ki, danışıqların alternativ müharibədir. Bu deməyə gəlməlidir, ona görə ki, müharibə hədəf deyil, vasitə-

dir"-deyə yazan erməni saytının baş redaktoru Azərbaycan Prezidentinin hər çıxışında müharibə anonsu verdiyini, Ermənistanın isə bundan qorxacağını yazır.

Digər erməni saytının - "1in.am"-in analitik yazarı Sarqis Artsruni də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sərt bəyanatları ətrafında yazdığı şərhində qeyd edir ki, Azərbaycanın dövlət başçısı aprel müharibəsini əsas götürərək, bu müharibədə Qarabağa və ona bağlı olan üç rayona aid bir sıra ərazilərin azad edildiyini, nəticədə, Bakının qalib olduğunu vurğulayıb. Eyni zamanda, S.Artsruni də digər həmkarı Aykazn Qaqriyan kimi ölkə başçımızın lazım gələrsə, aqressorun bir daha cəzalandırılacağı bəyanatı barədə qeyd edib.

S.Artsruni S.Sarkisyanın Qarabağ məsələsində erməni diasporasının dəstəyi barədəki fikirlərini də şərh edərək bildirdi ki, o, bu vasitə ilə Qarabağ siyasətində irəliləyişlər əldə etməyi düşünür, yeni bu məsələyə "ümummillilik xarakter" donu geyindirməyə çalışır. "Əgər Sarkisyan Qarabağ məsələsində dövlət maraqlarını diaspora faktorunun effekti ilə təmin edəcəyini düşünürsə, bu zaman onun dividendləri çox qısa müddətli və keçici olacaq"-deyə yazan erməni analitikinə görə, belə bir fikrin yürüdülməsi uğurlu nəticə verə bilməz.

Beləliklə, BMT-nin Baş Assambleyasının 72-ci sessiyasında çıxış edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin səsləndirdiyi sərt və konkret tələblə bəyanatları üzərində baş sındıran erməni analitikləri Serj Sarkisyanın həmin bəyanatlar qarşısında aciz qaldığını, nə qədər acı olsa da, etiraf edirlər. Bu amil isə, bir daha belə qənaətə gəlməyə zəmin yaradır ki, Azərbaycanın ədalətli mövqeyi və tələbləri artıq dünya birliyinin diqqət mərkəzindədir, Ermənistanın işğalçılıq siyasətinə son qoyulmasına isə çox az müddət qalıb.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Yaxın Şərqdə yeni müharibə ocağı yarana bilər

Aydın Mirzəzadə: "İraqın Kürdüstan bölgəsində keçirilən referendum həmin regionda onsuz da kövrək olan vəziyyəti xeyli dərəcədə gərginləşdirib"

Beynəlxalq ictimaiyyətin, xüsusilə də, Türkiyə dövlətinin xəbərdarlıqlarına baxmayaraq, Kürd Muxtariyyətinin müstəqilliklə bağlı referendum keçirməsi yalnız İraqın deyil, bütün bölgənin sülh və sabitliyinə təhlükə mənbəyinə çevirilib. Lakin milli təhlükəsizliyinin pozulacağı halda, Türkiyənin hərəkətə keçəcəyi təkzibedilməzdir və bunu bəyanatlarında da aydın şəkildə görürük. Çünki beynəlxalq hüquq və İraq Konstitusiyasına zidd, hər hansı qanuni əsas və legitimliyi olmayan bu təşəbbüs tanınmır və referendumun nəticələri bütün hallarda əsassız sayılır. Onların müstəqil dövlət yaratmaq ciddi-cəhdi İraq, Türkiyə, İran və Suriya kimi dövlətlərin ərazi bütövlüyünə təhdid kimi qiymətləndirilir.

Referendum planlarının, ilk növbədə, nədən qaynaqlandığı bəllidir və sirr deyil ki, Bərzanın kürdlər arasında mövqeyini möhkəmləndirmək, öz şəxsi karyerasını qorumaq məqsədi daşıyır. Bütün bunlarla yanaşı, Yaxın Şərqin geosiyasi, demografik və iqtisadi xəritəsinə yenidən çizməq istəyən güc mərkəzlərinin pərdəarxası planları da danılmazdır. Bir sıra alimlərin, diplomatların, hərbiçilərin, eyni zamanda, Trampın seçki kampaniyasına rəhbərlik etmiş Pol Manafortun da müstəqil Kürdüstanın qurul-

ması üçün iş apardığını "Nyu-York Times" yazırsa, deməli, Britaniya və İsrail ilə yanaşı, ABŞ da bu məsələdə maraqlı olduğu beynəlxalq ictimaiyyətə bəllidir. Bu hadisələr zamanında layiqli qiymət verilməzsə, bunun hələ başlanğıc olduğunu və acı nəticələrinin hələ gələcəkdə də olacağını yaxşı başa düşdüyündən, Türkiyə bu məsələlərə laqeyid yanaşmır. Əslində, bu, yalnız Türkiyə üçün yox, bütün Yaxın Şərq ölkələri üçün təhlükə olacağı istisna deyil.

Referenduma qarşı daxili müqavimət də var və İraq hökuməti, ərəblər və türkmənlər referendumu qarşı müqavimət göstərəcəklərini də gizlətmirlər. Onlar həm də yaxşı başa düşürlər ki, Bərzani neftlə zəngin olan bir coğrafi ərazidə hakim olmaq niyyətindədir. Məsələyə münasibət bildirərkən, Milli Məclisin deputatı Aydın Mirzəzadə "Səs"-in müxbiri ilə söhbətində bildirdi ki, İraqın Kürdüstan bölgəsində keçirilən referendum həmin regionda onsuz da kövrək olan vəziyyəti xeyli dərəcədə gərginləşdirib: "Referendum regionda separatçılığın yayılması

üçün şərait yaradacaq. Hər bir ölkənin daxilində müəyyən həssas vəziyyət olur. Bu baxımdan, birincisi, qüvvələr nisbətini pozur, ikincisi, hələ yaranmamışdan əvvəl, qonşu dövlətlərin ərazilərinə torpaq iddiası irəli sürülür. Üçüncüsü isə, müstəqilliyin elan edilməsi beynəlxalq praktikadan kəskin surətdə fərqlənir. Qəbul

edilmiş qayda ondan ibarətdir ki, hansısa yeni bir qüvvə yarandıqda, mərkəzi hakimiyyət bu məsələyə razılıq verir. Necə ki, Cənubi Sudanın yaranması iki tərəfin razılaşması ilə fəaliyyət göstərir. Əslində, onların tək özlərinə qalsa, referendum keçirilməsi inandırıcı görünür".

"Türkiyə müstəqil Kürdüstan deyilən bir dövlətin varlığı ilə barışmayacaq"

Millət vəkili sۆzlərinə görə, referendumun keçirilməsi ilə regionda vəziyyətin gərgin olmasında maraqlı olan müəyyən qüvvələr dayanır: "Suriya və İraq ərazisində fəaliyyət göstərən "İŞİD" artıq son günlərini yaşadığıda, yeni bir münaqişə ocağının yaranması hiss olunur. Maraqlısı budur ki,

İraq Kürdüstanı qonşu dövlətlərin razılığı olmadan normal fəaliyyət göstərə bilməyəcək. Yeni onun əsas ixracat məhsulu olan neft kəməri Türkiyə ərazisindən keçir. Ərzağının böyük bir hissəsi İran və Türkiyədən gəlir. Göründüyü kimi, yaranmamış artıq özünü böyük problemlər içərisinə salıb".

A.Mirzəzadə qeyd etdi ki, referendumun keçirilməsi ilə orada yaşayan milli azlıqların da hüquqları kobud şəkildə pozulur: "Orada yaşayan türkmənlər, ərəblər və digər milli azlıqların maraqları nəzərə alınmır. Hətta muxtariyyət olduğu dövrdə İraq Kürdüstanı ətrafındakı Türkmən ərazilərini, ilk növbədə, Kerkükü öz nəzarəti altına almağa çalışırdı. Hər halda, dünya birliyinin mövqeyi ortadadır. Türkiyə, İran, İraq və Suriya bu məsələyə öz etirazlarını bildirdilər. Məne elə gəlir ki, onların müstəqillik əhval-ruhiyyəsi çox sürməyəcək. Yaqin ki, müəyyən dövrdən sonra bu məsələ ilə bağlı olan eyni fəaliyyətə keçərək, öz əvvəlki halına gələcək".

Göründüyü kimi, Yaxın Şərqdə hadisələrin gedişi daha dramatik xarakter almağa başlayır və proseslərin gedişi göstərir ki, Şimali İraq kürd muxtariyyətinin müstəqilliklə bağlı keçirdiyi referendum bölgəni yeni qanlı savaşa sürükləyir. Çünki indi baş verənlər İraqın parçalanması və burada Türkiyə, İran və ərəb dünyası üçün təhlükəli durumun formalaşmasına rəvac verəcək. Digərlərindən fərqli olaraq, Türkiyə bu məsələ ilə əlaqədar daha sərt bəyanatlarla çıxış edir və bundan sonra da müstəqil Kürdüstan deyilən bir dövlətin varlığı ilə barışmayacaq.

İnam HACIYEV

Naxçıvanda turizmin inkişafı istiqamətində kompleks tədbirlər görülür

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2016-cı il 1 sentyabr tarixli Sərəncamına əsasən sentyabrın 27-si ölkəmizdə "Turizm işçiləri günü" peşə bayramı kimi qeyd olunur. Dövlətimizin başçısı turizmin inkişafını qeyri-neft sektorunun əsas istiqamətlərindən biri elan edib. Ölkəmizin turizm potensialının beynəlxalq aləmdə tanınması, habelə turizmin müxtəlif növlərinin inkişaf etdirilməsi sahəsində məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilir. Azərbaycanın dilbər guşələrindən olan Naxçıvan Muxtar Respublikasında da bu istiqamətdə kompleks tədbirlər görülür. Zəngin tarixi və mədəni irsi, mineral bulaqları, nadir təbiət abidəsi olan Duzdağ, qədim memarlıq abidələri və özünəməxsus mətbəxi, sabitlik və müasir infrastruktura malik yaşayış məntəqələri Naxçıvanda da turizmin inkişafını şərtləndirən əsas amillərdir.

Muxtar respublikada turizmin ekoloji, ziyarət, müalicə, dağçılıq və başqa növlərinin inkişafı üçün böyük potensial var. Bərəkətli torpaq, saf su, təmiz hava, zəngin dərman bitkiləri, bol günəş - bütün bunlar Naxçıvanda ekoloji turizmin inkişafı üçün geniş imkanlar açır.

başqa yaşayış məntəqələrində kənd yaşıl turizmi inkişaf etdirilir.

Göstərilən yüksək dövlət qayğısı nəticəsində son illər Naxçıvanda müalicə mərkəzlərinin yenidən qurulması, beynəlxalq elmi tədbirlərin və idman yarışlarının keçirilməsi, abadlıq-quruculuq işləri turizmin inkişafına əsaslı təsir

Muxtar respublikada 1 milli park, 3 yasaqlıq, 1 qoruq fəaliyyət göstərir

Naxçıvan Muxtar Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin mətbuat xidmətinin məlumatına əsasən, bu gün muxtar respublikada 1 milli park, 3 yasaqlıq, 1 qoruq fəaliyyət göstərir. Muxtar respublika ərazisinin 27 faizi ekoloji tarazlığın qorunması üçün xüsusi mühafizə altındadır. Naxçıvanda gedən sosial-iqtisadi inkişaf kənd yaşıl turizminin inkişafı üçün də geniş potensial olduğunu göstərir. Qədim diyarın Biçənək, Kükü, Nursu, Keçili, Nəsirvaz, Bist, Tivi, Şahbulaq, Gümüşlü, Ərəfsə və

göstərib, muxtar respublikaya gələn turistlərin sayının artmasına səbəb olub.

Son illər Naxçıvanda 60-dan çox tarix və mədəniyyət abidəsi təmir və bərpa olunub

Turizmin inkişafı üçün görülən tədbirlər kimi tarix və mədəniyyət abidələrinin qorunması, tədqiqi və təbliği ilə bərabər, uzaq əsrlərin yaddaşını bu günə daşıyan maddi-mədəniyyət incələrinin təmiri və bərpası işini xüsusi qeyd etmək lazımdır. Son illər 60-dan çox tarix və mədəniyyət abidəsi təmir və bərpa olunub. Bütün bu işlər mədəni irsin qorunması ilə bərabər,

turizm imkanlarını da genişləndirir. Ötən dövrdə Möminə xatın türbəsi konservasiya edilib, "Əshabi-Kəhf Ziyarətgahı" Dini-Mədəni Abidə Kompleksində yenidənqurma aparılıb, Yusif Küseyir oğlu və Nuh türbələri, imamzadələr, muxtar respublika ərazisindəki buzxanalar, Naxçıvan şəhərindəki "Came" məscidi, Zaviyə mədrəsəsi, İsmayılخان hamamı, Naxçıvanqala, Xan sarayı, Culfa rayonundakı Xanəgah Abidə Kompleksi, Əlinçəqala, Gülüstan türbəsi, Ordubad rayonundakı Aza körpüsü, Qeysəriyyə və digər tarixi abidələr əsaslı təmir və bərpa olunub. Azərbaycan xalqının əyilməzlik rəmzi olan Əlinçəqalada, Azərbaycan memarlığının əvəzsiz nümunələrin-

den biri - Gülüstan türbəsinde, Şərur rayonunun Xanlıqlar kəndindəki Parçı imamzadəsində bərpa işləri yüksək səviyyədə başa çatıb. Hazırda XII-XIV əsrlərə aid Qarabağlar Türbə Kompleksinin, Şərur rayonunun Yengicə kəndində XVIII-XIX əsrlərə aid hamamın, Babək rayonunun Nehrəm kəndində XVIII əsrə aid imamzadənin təmir və bərpası davam etdirilir.

Bərpa olunan hər bir tarix və mədəniyyət abidəsi mədəni irsimizi təbliğ etməklə yanaşı, həm də muxtar respublikanın turizm potensialının artmasına hesablanıb.

Müasir infrastrukturun qurulması, xidmətin yüksəldilməsi turizmin inkişafını şərtləndirən amillərdir

Bu gün Naxçıvanda 21 meh-

manxana və mehmanxana tipli müəssisə, Naxçıvan-Qarabağlar, Naxçıvan-Əshabi-Kəhf, Naxçıvan-Əlinçə qalası, Naxçıvan-Ordubad, Naxçıvan-Batabat, Naxçıvan-Gülüstən turizm marşrutları fəaliyyət göstərir. Muxtar respublikamızın bütün bölgələrini əhatə edən müasir infrastrukturun qurulması, xidmətin yüksəldilməsi də turizmin inkişafını şərtləndirən amillərdəndir. 2013-cü ildə Şahbuz rayonunda Ağbulaq İstirahət Mərkəzinin istifadəyə verilməsi də bu sahədə həyata keçirilən tədbirlərin mühüm tərkib hissəsidir.

Naxçıvanda müalicə turizminin inkişafı üçün də geniş imkanlar mövcuddur. Duzdağ Fizioterapiya Mərkəzi tənəffüs yolları xəstəlikləri üçün nadir müalicəvi yerdir. Buraya hər il müxtəlif ölkələrdən yüzlərlə insanın müalicəyə gəlməsi turizmin bu sahəsi üçün imkanların geniş olduğunu sübut edir. Dünyanın az ölkəsində bu tipli müalicə mərkəzinin olması Duzdağın əhəmiyyətini daha da artırır.

Culfa rayonundakı Darıdağ Arsenli Su Müalicəxanası da müalicə turizminin inkişafında əhəmiyyətli rola malikdir. 2005-ci ildə müasir tələblərə uyğun qurulan bu təbii müalicə müəssisəsinə gələnlərin sayı ilbəil artır.

İxtisaslı kadrların hazırlanması diqqət mərkəzindədir

Başqa sahələr kimi, turizm sahəsində də ixtisaslı kadrların hazırlanması mühüm məsələlərdəndir. Bu gün Naxçıvan Dövlət Universitetində və "Naxçıvan" Universitetində Turizm və otelçilik

ixtisası üzrə kadrlar hazırlanır. Naxçıvan Muxtar Respublikası beynəlxalq və daxili turizm sərgilərində müntəzəm iştirak edir. Naxçıvan Dövlət Universitetinin və "Naxçıvan" Universitetinin Turizm və otelçilik ixtisası üzrə təhsil alan tələbələr qədim diyarımızın mədəniyyət və turizm obyektlərində olur, təcrübə keçirlər. Onların muxtar respublikanın təbiət və tarixi abidələrinə ekskursiyalarının təşkili də diqqətdə saxlanılır.

Turistlər həm də informasiya daşıyıcılarıdır. Turist səfər etdiyi ölkənin coğrafiyası, tarixi, mədəniyyəti, mətbəxi, qonaqpərvərliyi ilə bağlı məlumatları öz ölkəsinə aparmaqla, bir növ tarixi yerlərin təbliğatçısına çevrilir. Naxçıvan şəhərindəki XVII əsrə aid Zaviyə-Mədrəsə binasında yerləşən Naxçıvan Turizm İnformasiya Mərkəzi muxtar respublikanın turizm potensialının təbliği sahəsində səmərəli fəaliyyət

göstərir. Mərkəz internet resurslarından səmərəli istifadə edərək, muxtar respublikanın turizm potensialının tanınması istiqamətində uğurlu iş aparır.

Bu ilin 8 ayında Naxçıvana 243 mindən çox turist gəlib

Turizmin inkişafı yüksək səviyyədə qurulan infrastrukturla bərabər, həm də sabitliklə bağlıdır. Bu iki amilin muxtar respublikada mövcudluğu, qədim diyarımızın sabit region kimi tanınması turistlərin muxtar respublikaya gəlməsi üçün daha bir üstünlük yaradır. Naxçıvanın bu illərdə beynəlxalq tədbirlərə, idman yarışlarına ev sahibliyi etməsi təcrübəsi də var. Naxçıvan şəhərinin 2018-ci il üçün İslam mədəniyyətinin paytaxtı elan olunması da turizm imkanlarını nümayiş etdirmək baxımından əhəmiyyətli rol oynayacaq. Naxçıvan Muxtar Respublikası Mə-

dənəyyət və Turizm Nazirliyinin mətbuat xidmətinin məlumatında qeyd olunur ki, bu ilin 8 ayında qədim diyara 243 mindən çox turist gəlib. Bu da ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3,7 faiz çoxdur.

Ötən il martın 18-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisində turizmin inkişafı ilə bağlı keçirilən müşavirədə verilən tapşırıqların uğurlu icrası turizmin inkişafında əhəmiyyətli dönüş yaratmaqdadır. Bu sahəyə diqqət və qayğı göstərən Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talıbov deyib: "Müasir dünyada turizm sektoru iqtisadi cəhətdən ən gəlirli və perspektivli sahələrdən biridir. Zəngin mədəni-tarixi irsə və əlverişli şəraitə malik olan Naxçıvan Muxtar Respublikasında turizmin inkişafı üçün geniş imkanlar mövcuddur. Hazırda muxtar respublikada iqtisadi-sosial və ekoloji tələblərə cavab verən müasir turizm sahəsinin formalaşdırılması istiqamətində ardıcıl tədbirlər görülür".

Rauf Kəngərli
AZƏRTAC-ın Naxçıvan
Muxtar Respublikasındakı
bürosunun rəhbəri

28 sentyabr 2017-ci il

Dünyanın ən güclü orduları sırasında Azərbaycanın da adı var

Olkəmiz sabitlik və dinamik iqtisadi inkişafa nail olmaqla yanaşı, beynəlxalq aləmdə də nüfuzunu artırıb. Buna nümunə 2011-ci ildə Azərbaycanın 155 ölkənin dəstəyini qazanaraq, BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasına qeyri-daimi üzv seçilməsidir. Bu nailiyyət Azərbaycanın suverenliyinin, ərazi bütövlüyünün, beynəlxalq imicinin daha da möhkəmləndirilməsinə xidmət edən addımdır. Dünya miqyasında 155 ölkənin Azərbaycana inamı və etimadı idi. Bütün bunlar göstərir ki, Azərbaycan bölgədə və dünyada mövqelərini möhkəmləndirə bilib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, daxildə möhkəm təməl üzərində qurulan iqtisadiyyat, sosial rifah, inkişaf, sabitlik və xalqla iqtidar arasında birlik - budur bizim ölkə kimi beynəlxalq mövqələrimizi gücləndirən amillər.

bazarlara çıxarılır. Müxtəlif növ silahlar, sursatlar, hərbi texnika - patronlar, silahlar, mərmilər, tapançalar, avtomatlar, pulemyotlar, minaatanlar, snayper tüfəngləri, zirehli texnika, pilotsuz təyyarələr - bütün bunlar Azərbaycanda yüksək səviyədə istehsal olunur. Beynəlxalq sərgilərdə nümayiş etdirilən Azərbaycan hərbi texnikası dünya miqyasında da böyük maraqla izlənilir. Bu gün Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında ordumuz şərəfli missiyasını uğurla davam etdirir. Qarşısına qoyulan hər hansı tapşırığı yüksək səviyyədə yerinə yetir-

sırasında Azərbaycan Ordusunun da adını hallanması uğurun göstəricisidir. Azərbaycan bu göstərici üzrə region ölkələrini qabaqlayır.

verən Azərbaycan Ordusu yüksək hazırlıqlı peşəkar zabit və əsgərlərin xidmətini bir daha dünya ictimaiyyəti qarşısında canlandırdı. Azərbaycan Ordusunun nəyə qadir olduğunu sübut etdi. Azərbaycan xalqının sərgilədiyi yüksək vətənpərvərlik, həmrəylik və birlik nümayişi düşmənin və bütün havadarlarının iradəsini və ruhunu öldürdü. Azərbaycan işğalçı ölkəyə də, onun havadarlarına da, bütün ermənipərəstlərə də göstərdi

tərk edənə qədər daim qorxu içində olacaqlarını bir daha anladılar. Ermənistan tam anladı ki, onun işğalçılıq siyasətinin heç bir perspektivi yoxdur və uzun müddət Azərbaycan ərazilərini işğal altında saxlaya bilməyəcəklər. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev qətiyyətlə bildirib ki, beynəlxalq ictimaiyyət erməni faşizminə və terroruna son qoymalıdır: "Azərbaycan münafiqşənin sülh yolu ilə həllinə sadıqdır, lakin eyni za-

Son illər ölkəmizin iqtisadi qüdrətinin artması sosial məsələlərin həllinə və Milli Ordumuzun möhkəmlənməsinə geniş imkan yaradıb. Dövlət büdcəsindən hərbi sahəyə ayrılan xərclərin dəfələrlə artırılması ordumuzun bütün istiqamətlər üzrə potensialının yüksək səviyyəyə çatdırılmasına yol açıb. Ordu quruculuğunun daim diqqət mərkəzində olduğunu bildirən dövlət başçısının vurğuladığı kimi, büdcəmizin ən böyük xərcləri hərbi xərclərdir: "Bu da təbiidir. Çünki biz müharibə şəraitində yaşayırıq. Son illər ərzində ordumuzun maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi istiqamətində çox böyük işlər görülmüşdür. Həm yerli istehsal, həm də xaricdən gətirilən hərbi texnika hesabına biz bu gün təminat baxımından ən yüksək səviyyədəyik.

Bu gün Azərbaycanda istehsal olunan yüzlərlə məhsul həm ordumuza xidmət edir, həm də xarici

mək iqtidarına malik Azərbaycan Silahlı Qüvvələri bu gün NATO standartlarına cavab verən səviyyədə formalaşmışdır. Bir mərkəzdən idarə edilən, vahid komandanlığa tabe olan, müasir hərbi texnikanın tələblərinə cavab verən Azərbaycan Ordusu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin siyasəti nəticəsində gündən-günə daha da möhkəmlənir, döyüş qabiliyyətini artırır. Bu gün Azərbaycan NATO standartlarına uyğunlaşmış modern ordusunun olması ilə də diqqəti cəlb edir. Cənab Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin müasir hərbi texnika ilə təchiz edilməsinə, möhkəm nizam-intizam, yüksək döyüş ruhu ilə seçilən, düşməne sarsıdıcı zərbə vurmağa qadir olan bir ordu yaradılmasına nail olmuşdur. Əbəs yerə deyil ki, Azərbaycan Ordusu hərbi potensialına görə dünyada 58-ci yere sahib olub. Dünyanın ən güclü orduları

Belə bir orduya malik olan Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpa etmək, ermənilərin zəbt etdikləri bütün bölgələri işğaldan təmizləmək gücündədir.

"BEYNƏLXALQ İCTİMAİYYƏT ERMƏNİ FAŞİZMİNƏ VƏ TERRORUNA SON QOYMALIDIR"

Aprel döyüşləri Azərbaycanın qətiyyətli və güclü Ali Baş Komandanı, qüdrətli ordusu və xalq-dövlət birliyini tamamilə yeni çarları ilə ortaya qoydu. Hadisələr zamanı dövlətimiz nəyə qadir olduğunu nümayiş etdirər, mövcud potensialını əyani şəkildə göstərər və savaş meydanında sözünü deyər bildi. Qətiyyətlə deyər bilərik ki, Ermənistan apreil döyüşlərində yaşadıklarını heç vaxt unutmayacaq. Aprel ayının əvvəllərində dörd günlük müharibədə təcavüzkar erməni ordusunun tərribat xarakterli hücumlarına layiqli cavab

ki, güclü ordumuz işğalçı erməni qəsbkarlarını istənilən an məhv etmək imkanına malikdir. Amma təbii ki, qan tökmək istəmirik. Ordumuzun apardıdığı uğurlu döyüş əməliyyatları ilə ermənilərin Qarabağı Azərbaycandan birdəfəlik qoparmaq illuziyasına da son qoyuldu. İşğalçılar özge torpağını

manda, Ermənistanın hərbi tərribatı davam edərsə, ölkəmiz BMT-nin xartiyasına uyğun olaraq, öz vətəndaşlarını qoruyacaq və lazım gələrsə, təcavüzkarı 2016-cı ilin aprelinde olduğu kimi yenidən cəzalandıracaq".

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Turizm sektorunun davamlı inkişafı onu sosial-iqtisadi tərəqqidə əsas aparıcı qüvvəyə çevirib

Bu il 1 milyon 818 min turist ölkəmizə səfər edib

Azərbaycanın yüksək iqtisadi-sosial uğurlarından və əldə edilən nailiyyətlərindən danışarkən, son illərdə müasir tələblərə cavab verən turizm sahəsinin formalaşdırılması və onun ölkə iqtisadiyyatının əsas inkişaf dayaqlarından birinə çevrilməsinin təmin edilməsi istiqamətində əldə olunan irəliləyişlərini də qeyd etməliyik. Ölkənin yeraltı-yerüstü sərvətləri, mövcud iqlimin olması Azərbaycanda turizm üçün lazımi şəraitin olduğunu göstərir. Bu gün sayısız turistləri qarşılamaq və lazımi səviyyədə yerləşdirmək imkanına malik olan turist ölkəsi Azərbaycanda fəaliyyət göstərən turizm şirkətləri və hotellər dünya standartlarına uyğun qurulub, yeni turizm zonaları yaradılıb. Təbii ki, bu sahədəki nailiyyətləri diqqətə çəkərkən ölkəmizdə dünya standartlarına cavab verən beşulduzlu və dördulduzlu mehmanxanaların olmasını da qeyd etməliyik. Bu otellərin qısa zamanda istifadəyə verilməsi dünyada analoqu olmayan hadisədir.

Azərbaycanda yol, nəqliyyat və digər infrastrukturun müasirləşdirilməsi də turizmin inkişafına yol açıb. Xarici ölkələrdən Azərbaycana üz tutan turistlərin sayının ilbəil artması da, əlbəttə, bu və digər amillərə əsaslanır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, turistlərin sayındakı faiz ar-

tımının bir çox səbəbləri var: "Birincisi, Azərbaycanda mövcud olan və son illər ərzində yaradılmış müasir infrastruktur. Bizim ən son beynəlxalq aeroportumuz var. Bizim ən son modellərlə təchiz edilmiş hava nəqliyyatımız var. Bütün bölgələrə gözəl yollar çəkilibdir. Bakıda və bölgələrdə gözəl otellər tikilibdir.

Bakıda dünyanın, demək olar ki, bütün aparıcı otel şəbəkələri öz otellərini idarə edirlər. Bütün bölgələrdə müasir otel infrastrukturunu və müalicəvi turizm inkişaf edir... İkincisi, ölkəmizdə mövcud olan sabitlik. İndi turistlər də baxırlar ki, hara getsinlər, riskli yerlərə getmək istəmirlər. Bilirlər ki, Azərbaycanda onların təhlükəsizliyi qorunacaq. Bilirlər ki, Azərbaycan sabit ölkədir. Bu da önəmli amildir". Məhz bu qeyd olunan amillər ölkəmizə bu sayda turist axınına imkan verib. Statistik rəqəmlərə əsaslanaraq, bildirik ki, 2016-cı ildə ölkəmizə 2 milyon 248 min turist gəlib. Keçən ilin 8 ayına nisbətən bu il 1 milyon 818 min turist ölkəmizə səfər edib. İlk yeddi ayda bank əməliyyatları 97 faiz artaraq, 703 milyondan çox olub. Bu isə, ötən ilə müqayisədə iki dəfə çoxdur.

Təbii ki, ölkəmizdə təşkil olunan beynəlxalq səviyyəli tədbirlər də ölkəmizin turizm potensialının təbliğinə böyük imkanlar açıb. Son illərdə beynəlxalq səviyyəli idman yarışlarını, xüsusi olaraq qeyd etməliyik. Azərbaycanda hökm sürən sabitlik, ölkənin yeraltı sərvətlərlə zənginliyi, iqtisadiyyatın sürətli inkişafı və idmana göstərilən diqqət və qayğı ilk Avropa Oyunlarının, məhz Azərbaycanda keçirilməsinə imkan verdi. Dünyanın 93 ölkəsinin televiziya vasitəsilə yayımlanan Avropa Oyunlarını 1 milyarddan artıq, "Formula-1"i 500 milyon auditoriyası olan tamaşaçının izləməsi Azərbaycanın turizm potensialını tanınması baxımından əhəmiyyətli oldu. Daha sonra ölkəmizin IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarına uğurla ev sahibliyi etməsi Azərbaycanda turizmi gücləndirmək, qədim mədəniyyəti təbliğ etmək baxımından, mühüm əhəmiyyətə malikdir. Ölkə malik olduğu infrastruktur, müasir arenalar, yüksək səviyyəli xidmət sahələri, nəqliyyat şəbəkəsi sayəsində, bu beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi etdi. Bu oyunlardan sonra da ölkəmizə turist axını bir respublika qədər də artdı. Bütün dünya bu gün Azərbaycanın, nəinki İslam aləmində, bütün dünyada inkişafda olan müasir, mütərəqqi, sabit və əmin-amanlıq içində yaşayan güclü dövlət olduğunu gördü.

Zümrüd BAYRAMOVA

Qaragüruhçu müxalifət ermənidən betər ermənidir

RƏFİQƏ

Yenə də qaragüruhçu müxalifətin qeyri-adi hərəkətlərindən biri onun Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə olan münasibətidir. Bu gün müxalifət ancaq vay-şivən qopararaq mənfəət olan hər şeyi axtarır və bu tip informasiyalar da müxalifət qəzetlərinin mənsətinə verilir. Deyəndə ki, dağdıcı müxalifət ermənidən betər ermənidir, elə düz deyirik. Ancaq bunu başqa millətlər də deyir. "Milli Şura"nın sözdə sədri Cəmil Həsənlinin ABS-a etdiyi məlum səfərləri zamanı orada görüşdüyü insanların hər birinə Azərbaycan haqqında elə ifadələr səsləndirib ki, qarşısında dayanıqlar, ilk öncə, onu erməni biliblər.

Sonradan bəlli olub ki, C.Həsənlili erməni deyilmiş, erməni aşığı olan azərbaycanlıymış! Ermənistan müxalifətinin Azərbaycan müxalifətindən digər bir fərqi də ondadır ki, erməni müxalifəti Dağlıq Qarabağ problemi ilə əlaqədar həm beynəlxalq təşkilatlara, həm də Ermənistanın məsələ ilə əlaqədar üzv olduğu bütün qurumlara müraçiet ünvanlayır.

Belə bir aksioma yaranır - müxalifət Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həll olunmasını heç də istəmir. Bu gün AXCP sədri Ə.Kərimli, C.Həsənlili, Müsavatın saxta yolla seçilmiş başqanı A.Hacıli, eləcə də, onu saxtakarlıq yolu ilə başqanlıq kreslosuna oturdan İ.Qəmbər və sairilər, elə zənn edirlər ki, məsələni hakimiyyətə gəldikdən sonra yalnız onların özləri həll edə bilərlər. Ona görə də, bu cür qaragüruhçu müxalifət hətta Qarabağ probleminə də özlərinə sərf edən tərzdə istifadə edirlər. Məsələn, yalnız iqtidarı şərəfləmək üçün istifadə etməyə çalışırlar.

Amma müxalifət, həqiqətən, ağıllı siyasət yürütsəydi, münaqişəni beynəlxalq səviyyədə qabardardı. C.Həsənlili kənara çıxan kimi, ancaq Azərbaycan haqqında qeyri-qanuni məlumatlar verməklə məşğuldur. C.Həsənlili bir dəfə də olsun, Azərbaycanın maraqlarını satdığı ölkələr qarşısında Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə qaldırmaıyb. Belə olan halda, C.Həsənlili cəmiyyət arasında sevilən şəxsiyyətə çevrilirdi. Tək C.Həsənlili yox, bütün Azərbaycan müxalifəti bu gündədir. Azərbaycan müxalifətinin siyasi vampir kimi dəyərləndirilməsi də doğru seçimdir. Yeni bunların əsas məqsədləri də qan içməklə hakimiyyətə gəlməkdir. Müxalifət iqtidarın ayağının büdreməsini gözləyir ki, vampir kimi başının üstünü kəsdirsin. Siyasi vampirlikdən əl çəkmədikcə, müxalifət nə Azərbaycan cəmiyyətinin hörmətini qazanaçaq, nə də ki, beynəlxalq aləmdə onu ciddi qəbul edəcəklər. Ümumiyyətlə, son seçkilər də göstərdi ki, onlar piyadadırlar. Müxalifət, nəinki Biləcəridən, heç "Şamaxinka"dən aşağı düşə bilmir. Elə-belə qalsalar yaxşıdır. Yoxsa ki...

28 sentyabr 2017-ci il

Qubada Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25-ci ildönümü münasibətilə tədbir keçirilib

Dünən YAP Quba rayon təşkilatının rayon təhsil şöbəsi ərazi ilk partiya təşkilatı Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25-ci ildönümü münasibətilə tədbir keçirib. Tədbirdə Ulu Öndər Heydər Əliyevin əziz xatirəsi 1 dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan rayon təhsil şöbəsi ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Loğman Müslümov partiyanın yaranma tarixi ilə bağlı ətraflı məlumat verib.

Tədbirdə çıxış edən Yeni Azərbaycan Partiyası Quba rayon təşkilatının sədri Yusif Abidov bildirib ki, bu gün Azərbaycanın siyasi həyatında əhəmiyyətli rol oynayan Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 25-ci ildönümü qeyd olunur:

"Bu ildönümü ərəfəsində tarixi yaddaşımıza nəzər salsaq, Yeni Azərbaycan Partiyasının ölkəmizin çətin və böhranlı dövründə obyektiv zərurdən meydana çıxdığını iftixar hissi ilə qeyd edə bilərik. Dövlətin və cəmiyyətin həyatında müəyyən rol oynayan, demokratik, hüquqi, sivil, dünyəvi dövlətçiliyin təməl prinsiplərindən, əsas atributlarından sayılan siyasi partiyalar, adətən zərurdən, milli tələbatdan yaranır. Azərbaycanda milli mənafə və dövlətçilik maraqlarının təmsilçisi olmaq kimi necib amalı özünün siyasi ideali, əsas strateji xətti seçən Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranması da tarixi zərurdən, milli tələbatdan irəli gəlmişdir".

Rayon təşkilatının sədri bu münasibətlə partiya üzv-

lərini təbrik edərək, gələcək fəaliyyətlərində yeni - yeni uğurlar arzulayıb.

Yeni Azərbaycan Partiyası Quba rayon təşkilatı idarə heyətinin üzvü Həsən Günəşli, rayon təhsil şöbəsi ərazi ilk partiya təşkilatının sədr müavini Mehbarə Rüstəmov, Yeni Azərbaycan Partiyası Quba rayon təşkilatı gənclər birliyinin sədri Həbib Bayramlı və başqaları çıxış ediblər. Bildirilib ki, çox ağır və çətin şəraitdə yaradılan Yeni Azərbaycan Partiyası yarandığı gündən şərəfli bir yol keçərək, cəmiyyətin əsas aparıcı siyasi təşkilatına çevrilmişdir.

Sonda partiya sıralarına yeni qəbul edilmiş üzvlərə partiya vəsiqələri təqdim olunub.

NƏZAKƏT

Yeni Azərbaycan Partiyası Xaçmaz rayon təşkilatının şura iclası keçirilib

Dünən Yeni Azərbaycan Partiyası Xaçmaz rayon təşkilatının şura iclası keçirilib. İclası giriş sözü ilə açan YAP Xaçmaz rayon təşkilatının sədri Nazim Ağayev gündəlikdə duran məsələləri elan edib. N.Ağayev çıxışında partiyanın yaranma zərurətindən, onun inkişaf yolundan, Ulu Öndərin ətrafında Azərbaycan ziyalılarının sıx birləşmələrindən, "Əsrin müqaviləsi"nin davamı olaraq "Yeni əsrin-Yeni müqaviləsi"nin imzalanmasından, Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin BMT-nin tribunasından Qarabağ münaqişəsindən, erməni işğalından, BMT-nin ünvanına və bəzi beynəlxalq qurumların ikili standartlarından və Azərbaycanın düzgün siyasət aparması barədə çıxışının öneminə danışıb: "Azərbaycan sülhə, demokratik ölkədir. Təbii ki, ölkəmiz erməni işğalı ilə barışmaq fikrində deyil. Əgər

münaqişə sülh yolu ilə həllini tapmasa, Azərbaycan Ordusu Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin əmri əsasında torpaqlarımızı işğaldan azad edib, ərazi bütövlüyümüzü bərpa edəcək".

N.Ağayev YAP-ın keçdiyi şərəfli, qürurverici tarixindən də danışaraq bildirdi ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə yaradılan Yeni Azərbaycan Partiyası xalqın və dövlətin maraqlarına əsaslanan fəaliyyəti ilə, nəinki Azərbaycanda, ümumiyyətlə Cənubi Qafqazda ən aparıcı, lider partiyadır.

İclasda YAP Xaçmaz rayon təşkilatının sədr müavini Abasyyar Heydərov, şura üzvləri İlhamə Nəzərova, Tünzalə Salahova və Cavad Mehmanov gündəlikdə duran məsələlərlə əlaqədar çıxış etmişlər.

RƏFİQƏ

XXIII Azərbaycan Beynəlxalq Səhiyyə sərgisində 19 ölkədən 104 şirkət iştirak edəcək

Sentyabrın 28-dən 30-dək Bakı Expo Mərkəzində XXIII Azərbaycan Beynəlxalq "BIHE 2017" Səhiyyə Sərgisi keçiriləcək. Sərgidə Azərbaycan, Belarus, Almaniyə, Hindistan, İtaliya, İran, Çin, Litva, Polşa, Rusiya, ABŞ, Türkiyə, Ukrayna, İsveçrə və digər ölkələri təmsil edən 100-dən artıq şirkət iştirak edəcək. Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi, Azərbaycan Stomatologiya Assosiasiyası (ASA), Azərbaycanda İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Fondu (AZPROMO) və Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyasının (ASK) dəstəyi ilə keçirilən "BIHE 2017" sərgisinin təşkilatçıları "Itca Caspian" şirkəti və onun Böyük Britaniyalı tərəfdaşı "ITE Group"dur. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu münasibətlə sentyabrın 27-də keçirilmiş mətbuat konfransında "Itca Caspian LLC" şirkətinin meneceri Kamran Daşdəmirov çıxış edib.

K.Daşdəmirov deyib: "Sərgidə xarici şirkətlərlə yanaşı, nəhəng dünya istehsalçılarının tərəfdaşı olan tibbi avadanlıqların aparıcı yerli distribüterləri də iştirak edəcək. Yerli distribüterlər arasında "BTL Industries", "Labservis", "Planeta" və digər şirkətlər var. Builki sərgidə tibb və laboratoriya avadanlıqları (cərrahiyyə əməliyyatı masası üçün tibbi avadanlıqlar, plastik cərrahiyyə üçün lazer avadanlıqları), dərman preparatları, tibbi alətlər, eləcə də eczaçılıq avadanlıqları təqdim ediləcək. "BIHE" sərgisi ilə paralel olaraq daha iki tədbir - XII Azərbaycan Beynəlxalq "Stomatologiya" sərgisi ("Stomatology Azerbaijan 2017") və XI Azərbaycan Beynəlxalq Güzəllik və Estetik Təbabət Sərgisi ("Beauty Azerbaijan 2017") keçiriləcək.

Sərgi çərçivəsində ilk dəfə olaraq həkimlər üçün konqres keçirilməsi planlaşdırılır. Burada səhiyyənin müxtəlif sahələrində çalışan aparıcı həkimlərin iştirakı ilə bir neçə panel müzakirəsi aparılacaq. Təşkilatçılar sərginin ikinci iş günündə eksponentlərlə yerli istehsalçı və distribüterlər arasında vorkşop keçirəcəklər və həmin tədbir bazar iştirakçıları arasında birbaşa görüş və danışıqlar üçün əlavə və səmərəli işgüzar platformaya çevriləcəkdir. Vorkşopun keçirilməsində məqsəd sərgi iştirakçılarının yerli şirkətlərlə səmərəli işgüzar əlaqələr qurmasına, ziyarətçilərin isə öz distribüter şəbəkələrini genişləndirməsinə kömək etməkdir.

Bakıda bu il dekabrın 21-də "İslam Həmrəyliyi İli"nin yekunlarına dair beynəlxalq konfrans keçiriləcək.

SİA-nın məlumatına görə, bu barədə Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin (QMİ) əməkdaşı Rəşad Əliyərli deyib. Onun sözlərinə görə, Bakıda keçiriləcək konfransda dini liderlərin iştirakı gözlənilir: "Konfransda Roma Papasının və digər dini liderlərin müraciəti oxunaacaq".

"İslam Həmrəyliyi İli"nin yekunlarına dair beynəlxalq konfrans keçiriləcək

Azərbaycana qarşı qərəzli kampaniya:

“Freedom House”də erməni lobbisi ilə sıx əlaqəlidir

Azərbaycan siyasi, iqtisadi və sosial sahələrin inkişaf etdirilməsi, əhəlinin rifah halının yaxşılaşdırılması və demokratik proseslərin inkişafına xüsusi önəm verməsi ilə dünyanın diqqətini özünə cəlb edən müstəqil dövlətdir. Bir sıra ölkələrdə qarşudurmaların və kütləvi aksiyaların geniş vüsət aldığı zamanda Azərbaycandakı əmin-amanlıq, iqtidar-xalq birliyinin davamlı olması ölkəmizə qarşı qərəzli olan bir sıra beynəlxalq təşkilatların ciddi narahatlığına səbəb olub. Bu narahatlıq “Freedom House”, “Amnesty International”, “Human Rights Watch” və “Sərəhsiz Reportyorlar” kimi qərəzli təşkilatların hesabatlarında Azərbaycana qarşı böhtan və sifariş xarakterli bəyanatlarda özünü büruzə verir.

“Human Rights Watch” “Soros” fondundan maliyyələşir

Maraq və məramları, iç üzü belli olan bu cür ermənipərəst təşkilatlar, “Freedom House” Azərbaycanı azad ölkələr siyahısına daxil etsəydi, biz buna təəccüblənərdik. Ona görə təəccüblənərdik ki, anti-Azərbaycan qüvvələrə xidmət edən bir təşkilat qərəzsiz və obyektiv hesabat verə bilməz. “Freedom House” kimi bir sıra təşkilatlar var ki, onlar hər zaman Azərbaycana qarşı öz qərəzli mövqələrini ortaya qoyurlarsa, deməli, onların bu cür qiymətləndirmələrinə və yaxud mövqələrinə heç əhəmiyyət də verməyə dəyməz.

Bilavasitə və bilvasitə “Soros” fondundan maliyyələşən “Freedom House”, “Amnesty International”, “Human Rights Watch” kimi təşkilatların başqa bir mövqə sergiləməsi mümkündür deyil. Çünki “Soros” fondunun özünün belə missiyası heç də humanizm, insan haqları, demokratiya kimi ali prinsiplər deyil, antitibəliqat, sanksiyaların tətbiqinə çağırışla çaxnaşma yaratmaqdan ibarətdir. “Xaosun bani-

si”, “Maliyyə möhtəkiri”, “Şər dahi-si” kimi ad qazanmış Sorosun özünün də maraqları danılmazdır. Elə buna görə də, külli miqdarda funt sterlinqin dövriyyəyə buraxılmasından əziyyət çəkmiş ingilis bankirlərdən tutmuş, onun iştirakı ilə təşkil olunmuş “narıncı inqilablar”da “məhv olan qurbanlar”ı olan bir çox ölkələrdə Corc Sorosun adı nifrət və lənətlə xatırlanır.

Qərbdə maliyyə möhtəkirliyi hökm sürür

Londonada Piter Benenson tərəfindən əsası qoyulmuş “Amnesty International” təşkilatının və “Human Rights Watch” kimi təşkilatların maliyyəsini Corc Soros təyin edir. Deməli, bu orqanların mövqeyinin də maliyyə möhtəkiri-nin mövqeyi ilə üst-üstə düşməsi heç də təəccüblü deyil.

Digər tərəfdən, nədənsə ölkəmizin inkişafını gözləri götürməyən, “Freedom House”, “Amnesty International” və “Human Rights Watch” kimi təşkilatlar, Avropada və ABŞ-da dini- irqi diskriminasiyanı, rasizmi, neonasizmi və insan hüquqlarının kütləvi surətdə

pozulmasını görmür. Hazırda Avropa ölkələrində, xüsusilə də, Yunanıstanda, Çexiyada və Fransada elə bir vəziyyət yaranıb ki, burada köçəri xalqlara qarşı millətçilər tərəfindən hücumlar olduqda belə, polis müdaxilə etmir, onlarla bağlı məhkəmə və cinayət-axtarış prosesləri formal olaraq keçirilir, islam dininin daşıyıcıları təhqirlərlə, hətta fiziki zorakılıqlarla qarşılaşırlar. Avropa ölkələrinin bir çoxlarında məscidlərin tikintisinin dayandırılması, Fransada, Norveçdə və Belçikada məscidlərin yandırılması, Texasdakı Məsəlman Mərkəzinin yandırılması, onu göstərir ki, islamofobiya qərblərin həyat tərzinə çevrilməkdədir. Bir sözlə, Avropa və ABŞ heç də onların təqdim etdiyi kimi gözəl və şəffaf deyil və insan hüquqlarının pozulması hallarına onlarda daha çox rast gəlinir. Bu baxımdan, “Freedom House”, “Amnesty International” və “Human Rights Watch” kimi orqanlara, ilk öncə bu problemlərə diqqət ayırmaları tövsiyə olunur. Əks halda bu təşkilatlar islamofobiya xəstəliyinə yoluxmaq, insan hüquqları məsələsinə əsassız surətdə bəhanə edərək, müsəlman ölkələrinə qarşı kampaniya aparmaqda ittiham olunmalıdır.

Azərbaycanda demokratik prinsiplərə uyğun tərzdə həyata keçirilən tədbirləri yüksək qiymətləndirmək, digərlərinə nümunə göstərmək əvəzinə, antitibəliqat aparan, yalan və iftirlərə əsaslanan dezinformasiyalar yayan, özünü beynəlxalq hüquq müdafiəçisi kimi sırımağa çalışan və ikili mövqedən çıxış edən təşkilatların fəaliyyəti cəmiyyətdə daim şübhə altında olacaqdır.

İNAM

“Freedom House” anti-Azərbaycan dairələrin sifarişini yerinə yetirir

Dəfələrlə bu təşkilatlara Azərbaycana gəlməsi, onları maraqlandıran məsələlərlə yerində tanış olmaları barədə təkliflər edilərsə də, gəlmədən, görmədən və real vəziyyətin yerində şahidi olmadan, okeanın o tayından baş verən hadisələrlə bağlı yalanla, böhtanla dolu hesabat hazırlamaq özü-özlüyündə demokratiyanın kobud surətdə pozulmasıdır.

“Freedom House” təşkilatının islamofobiya xəstəliyi, insan hüquqları məsələsinə əsassız tərzdə

bəhanə edərək, müsəlman ölkələrinə qarşı kampaniya aparmaq missiyası, ermənipərəst mövqeyi və anti-Azərbaycan dairələrin sifarişini yerinə yetirdiyi artıq beynəlxalq ictimaiyyətə də məlumdur. Dünyanın bütün dövlətləri və mötəbər təşkilatları Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıdığına bəyan etdiyi halda, Dağlıq Qarabağı Azərbaycandan ayıraraq, “qismən azad ərazi” kimi qələmə verməsi bu təşkilatın ölkəmizə qarşı düşmənçilik münasibətindən və ermənipərəst mövqeyindən xəbər verir. “Freedom House”nin rəhbərliyində ermənilər və erməni lobbisi ilə sıx əlaqəli olan insanların çalışdığına nəzərə alsaq, təbii ki, heç cür obyektiv qərar qəbul edəcəklərini və obyektiv hesabat yayacaqlarını gözləmək olmaz.

Müxalifət və müxalifətyönümlü digər təşkilatlar onların qərəzli hesabatlarını, rəylərini bayraq edərək, anti-Azərbaycan qüvvələrə xidmət etsələr də, Azərbaycan xalqı ölkədə reallığın nədən ibarət olduğu, demokratiya, insan haqları, azad mətbuatın inkişafı barədə müfəssəl məlumatla malikdir.

“Yenilik yoxdur”

Arzu Nağıyev: “ATƏT-in Minsk Qrupunda da başa düşürlər ki, deklarativ bəyanatlar vermək vaxtı artıq keçilmiş mərhələdir”

- Arzu müəllim, Sarkisyan rejimi Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində qeyri-konstruktiv mövqə sərgiləməkdə davam edir. Bu, o deməkdir ki, münaqişənin həlli sülh yolu ilə mümkün olmayacaq?

- Burada elə bir yenilik də yoxdur. Çünki Sarkisyan heç bir vaxt öz mövqeyindən çıxış etməyib. Məlumdur ki, Sarkisyan prezident kürsüsündə son anlarını yaşayır. Bundan sonra ola bilsin ki, baş nazirlik iddiasında olsun. O, Dağlıq Qarabağ separatçılarının verdiyi “müstəqillik” sözünü yerinə yetirə bilmədiyini üçün, hətta öz fiziki məhvindən də çəkinir. Düşünürəm ki, status-kvonu saxlamaq Sarkisyan

Müsahibimiz politoloq
Arzu Nağıyevdir

üçün ən böyük istəkdir. Azərbaycan, təbii ki, münaqişəni hərbi yolla həll etmək iqtidarındadır. Bu haqda Prezident İlham Əliyev

BMT-də öz çıxışında da bəyan etdi və dünya ictimaiyyətinə ərazi bütövlüyümüzün həllinin istənilən yolla həll ediləcəyini bildirdi. Lakin bu gün erməniləri sülh masasına əyləşdirmək variantı daha mühüm addımdır, təbii ki, ermənilərin havadarları, ilk növbədə, Rusiya bunu etməlidir.

- Fakt budur ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində beynəlxalq təşkilatlar susqunluq nümayiş etdirirlər. Səbəb nədir?

- Beynəlxalq təşkilatlar ikili standartla yanaşmalarını davam etdirirlər. Burada erməni lobbisinin təsiri də vacib amildir. Bundan başqa, ATƏT-in Minsk Qrupunda təmsil edilən dövlətlər arasında da

nüfuz savaşı davam edir. Yeni ermənilərin qeyri-konstruktiv mövqələri tek onların özlərindən asılı deyil. Bu gün Ermənistanın siyasi-iqtisadi və hətta hərbi durumu xarici dövlətlərdən, ilk növbədə, Rusiyadan asılıdır. Rusiya isə NATO-Rusiya sərhədinin Ermənistandan keçdiyini arqument kimi bəyan edərək, tam şəkildə erməniləri dəstəkləyir. Təəssüf ki, bəzi dövlətlər, o cümlədən, Rusiya başa düşmək istəmir ki, beynəlxalq layihələrdə iştirak etməyin bir variantı da regionda təhlükəsizliyə təhdid olan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həll edilməməsidir.

- Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı vasitəçilik missiyasını yerinə

yetirən ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrlərinin fəaliyyəti ilə bağlı nə deyə bilərsiniz?

- Zənnimcə, artıq ATƏT-in Minsk Qrupunda da başa düşürlər ki, deklarativ bəyanatlar vermək vaxtı artıq keçilmiş mərhələdir. Bu qurum BMT-nin patronajı altında fəaliyyət göstərir, eger Dağlıq Qarabağla bağlı BMT-nin qəbul etdiyi qətnamələrin icra mexanizmi yoxdursa, o zaman super güclərin də, daha doğrusu, ABŞ-ın da istədiyi və bir sıra dövlətlərin, o cümlədən, Azərbaycanın da dəstəklədiyi islahatlar aparılmalıdır. Təbii ki, qərarların icra mexanizmi olarsa, həmsədrlər də müəyyən işlər görə bilərlər. Bir də, qeyd etmək istərdim ki, bu qurumda da nüfuz savaşı gedir. Əsasən də, ABŞ və Rusiya arasında gedən bu proses münaqişənin həllinə mane olur. Bütün bunlara baxmayaraq, Minsk Qrupunun görüşlərinin təşkil edilməsində gördükləri işi də müsbət qiymətləndirmək lazımdır.

GÜLYANƏ

28 sentyabr 2017-ci il

SİYASİ RAKURS

Bu günlərdə bəlli olub ki, “REAL” hərəkəti siyasi partiyaya çevrilmək qararına gəlib. Hərəkət funksionerləri bununla bağlı toplantı keçirərək, rəsmi qaydada öz qərarlarını elan edəcəklər. Bununla bağlı mətbuata açıqlama verən hərəkətin idarə heyətinin üzvü Azər Qasımlı deyib ki, hərəkətin partiyaya çevrilməsi üçün oktyabr ayının 29-da təsis qurultayını keçirmək nəzərdə tutulub. Beləliklə, “Hazırda qurultaya hazırlıq işləri gedir və 29 oktyabrda qurultayımızı keçirməyi düşünürük”-deyə qeyd edən A.Qasımlı hərəkət daxilindəki ziddiyyətlərin də olduğunu istisna etməyib. Məsələn, bir müddət əvvəl, onunla icraçı katib Natiq Cəfərli arasında qalmaqla yaşanmışdı. Səbəb isə İlqar Məmmədovun həbsdə olması və hərəkətin sədrinin kim olacağı ilə bağlı ziddiyyətli məqamlar idi...

“REAL” hərəkəti partiyaya çevrilir və müxalifətə meydan oxuyur

Bu siyasi qurum heç bir müxalifət partiyası ilə əməkdaşlıq etməyəcək

Qarşıdurmanın əsas səbəbi İlqar Məmmədovun həbsxanadan göndərdiyi məktub-müraciəti olmuşdu

Daha dəqiq desək, “REAL”-in icraçı katibi N.Cəfərli ilə hərəkətin idarə heyətinin üzvü A.Qasımlı arasındakı qarşıdurmanın əsas səbəbi İ.Məmmədovun həbsxanadan göndərdiyi məktub-müraciəti olmuşdu. Xatırladaq ki, İ.Məmmədov hərəkətin idarə edilməsini, məhz A.Qasımlıya həvalə etdiyini sözügedən müraciətində bildirmişdi. Məhz bundan sonra “REAL” adından daha çox mətbuatda görünən, müxtəlif ictimai-siyasi və iqtisadi proseslərə münasibət bil-

diren N.Cəfərli onun fəallığını görməzləndikdən gələn İ.Məmmədova acığı tutmuşdu. Çünki İ.Məmmədovun N.Cəfərliyə münasibətdə A.Qasımlıya üstünlük verməsi, heçqədən də, belə bir situasiyanın yaranmasına gətirib çıxarmışdı. Beləliklə, “REAL”-in yeni sədrinin kim olacağı üstündə başlanan qarşıdurmaların ardınca digər amillər də üzə çıxmağa başladı. Ümumiyyətlə, N.Cəfərli ilə A.Qasımlı arasında daha öncədən həll olunmuş ziddiyyətlər mövcud olub. Ziddiyyətin əsasını isə “REAL”-in hərəkətdən partiyaya çevrilib-çevrilməməsi məsələsi təşkil edirdi. Çünki hələ bu ilin əvvəllərindən bəyan edilmişdi ki, “REAL” partiya kimi fəaliyyət göstərəcək və bu qur-

um təsis konfransı çağırmaq üzrədir.

Natiq Cəfərli İlqar Məmmədovun “dörösundan” sonra Azər Qasımlı üzərində qələbə qazanmağı bacardı

Ancaq ötən müddətdə nə konfrans keçirildi, nə də partiya yaradıldı. Bunun yerinə isə qarşıqlı anlaşılmazlıq, ziddiyyət və ittihamlar üzə çıxdı. Ona görə də, A.Qasımlı zaman-zaman “REAL”-in daha tez siyasi partiyaya çevrilməsini tələb edirdi. Demək olar ki, artıq o, bu məsələdə N.Cəfərlinin üzərində qələbə qazanmağı bacarıb.

Yeni həbsdə olan İ.Məmmədovdan “dobro” almağı bacarıb. Lakin N.Cəfərli hərəkətin partiyaya çevrilməsi məsələsinin zamanında olmayan qərar olduğunu sosial şəbəkədə və mediada bildirib. O, bunun yerinə müvəqqəti sədr postu yaradılmasını, yalnız İ.Məmmədovun azadlığa çıxmasından sonra hərəkətin partiyaya çevrilmə biləcəyini qeyd edib.

Daha bir amili də xatırlatmaq yerinə düşərdi. Məsələn, bir neçə ay öncə “REAL”-in funksionerlərindən olmuş iqtisadçı-ekspert Rövşən Ağayev qurumdan istefa verərək, orada qala bilməyəcəyini belə izah etmişdi ki, əgər sədr İ.Məmmədov həbsdədirsə, bu zaman digərlərinin hərəkətdə sədr olmaq davalarına çıxmaları onun siyasi baxışlarına cavab vermir. Beləliklə, bu fikirlərdən də nəticə çıxarmaq mümkündür ki, hərəkət sədri İ.Məmmədovun həbsdə qalması “REAL”-da sükanı ələ keçirmək uğrunda savaşı daha da qızdırmışdı, indi isə vəziyyət dəyişməyə başlayıb, hətta İ.Məmmədovun həbsdə ola-ola yaradılması planlaşdırılan partiyaya sədr seçiləcəyi bildirilir. Bu baxımdan, mətbuata verdiyi son açıqlamasında A.Qasımlının fikirləri ilqinliyi ilə seçilir. Çünki o, bu dəfə bildirib ki, sədrin İ.Məmmədov olacağı ehtimalı çox yüksəkdir, baxmayaraq ki, başqa namizədlər də olacaq: “Hazırda ələ yeganə namizəd də İlqar Məmmədovdur. Hələ ki başqa namizəd yoxdur, ancaq növbəti

günlərdə ola bilər. Demokratik prosesdir və əgər namizəd üzə çıxarsa, onlar öz güclərini yoxlaya bilərlər”.

Bir sıra faktlar “REAL”-in tamamilə fərqli müxalifətçilik mövqeyində dayanması bəyanatlarını şübhə altına alır

A.Qasımlının sona bildirdiyi fikir onun ənənəvi müxalifətdə olan partiyalara mesajı kimi də qiymətləndirilə bilər. Bu kontekstdən yanaşdıqda, “REAL” hərəkətinin partiyaya çevrilməsini və müxalifətə qarşı da müxalifətdə olacağı qənaətinə gələ bilərik. Çünki sözügedən kontekst bu siyasi qurumun heç bir müxalifət partiyası ilə əməkdaşlıq etməyə cəyinə işarə edir. SİTAT: “Hər halda, indiki mərhələdə hansısa bir partiyalarla blok və birliklər şəklinde fəaliyyəti qənaətbəxş hesab etmirik. Belə bir düşüncə-miz, fikrimiz yoxdur”.

Göründüyü kimi, “REAL” partiyaya çevriləcəyi halda, düşərgədə “ana müxalifət” partiyaları kimi özlərini ictimai rəyə zorla sırmağa çalışan AXCP-yə, Müsavata və s. az-çox tanınan partiyalara meydan oxuyacağı gizlətmir. Söz yox ki, bütün bu proseslərin öz-özünə yaranmaması, hətta xaricdən dəstək alması faktını da proqnozlaşdırmaq ehtimalı çox yüksək görünür. Bu, isə, əslində, “REAL”-in tamamilə fərqli müxalifətçilik mövqeyində dayanması bəyanatlarını şübhə altına alır. Çünki xarici dairelərdən dəstək alınacaqsam, demək ki, bu qurumun da ənənəvi müxalifət partiyalarından heç bir köklü fərqi olmayacaq.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Qərb dairələri müxalifətə niyə arxa çevirir?

Bu gün dağıdıcı müxalifət gileylənir ki, niyə Qərb onlara arxa çevirir. Bu da sualdır? Çevirir və imtina edirlər də. Səbəb də bəllidir. Müxtəlif Qərb siyasi institutları artıq zəif müxalifətlə müqayisədə güclü Azərbaycan iqtidarı ilə yaxınlaş-

manı daha real qərar kimi qəbul edirlər. Bunu müxalifət də artıq görür və gileylənməyə də ehtiyac yoxdur. Qərb siyasi dairələri, xüsusilə, Avropanın aparıcı təşkilatları Azərbaycanda bu və ya digər şəkildə siyasi maraqlarını təmin edə bilməyəcəyini dərk edir, nəticə etibarilə hakimiyyətlə əməkdaşlıq üçün yeni yollar axtarırlar.

Qabil Hüseynli: “Müxtəlif Qərb siyasi institutları zəif

müxalifətlə müqayisədə güclü Azərbaycan iqtidarı ilə yaxınlaşmanı daha real qərar kimi qəbul edirlər”

Sözügedən məsələ ilə bağlı politoloq Qabil Hüseynli bildirib ki, Qərbin özünün ciddi siyasi maraqları var: “Bu maraqlar Cənubi Qafqaz bölgəsini əhatə edir. Maraqların təmin edilməsi üçün Qərbin Azərbaycanda hakimiyyətlə əlaqələrə önəm verməsinə təəc-

cüblənmək lazım deyil. Çünki Qərb görür ki, ölkədə siyasi sabitlik mövcuddur və inkişaf artan xət- lə gedir. Ölkə başçısı İlham Əliyev balanslaşdırılmış siyasət yeritməklə, dünya gücləri ilə ümumi dil tapı bildi. Onlar da Prezident İlham Əliyevin simasında güclü siyasətçi görüb, onunla əməkdaşlığa qərar verdilər. Bu əməkdaşlıq da son illərdə artıb”.

Zərdüşt Əlizadə: “Qərb müxalifətə niyə dəstək versin ki?!”

Politoloq Zərdüşt Əlizadə sözügedən məsələ ilə bağlı bildirib ki, bu gün Qərbdən gileylənənlərin məqsədləri qrantlar əldə etmək üçün dəridən-qabıqdan çıxaraq ölkədə siyasi sabitliyi pozmaqdır: “Bu, o müxalifətdir ki, hər seçki öncəsi ölkənin aparıcı müxalifət qəzetlərinin manşet yazılarında,

Qərbin Azərbaycandan üz döndərməsi və baş tutacaq seçki ilinin hakimiyyətin sonu olacağını bildiren yazılar dərc edilir. Hətta

yazılarda qeyd edilir ki, Qərb seçkidə demokratik düşərgəyə tamamilə dəstək verəcək və müxalifət qalib gələcək”. Z.Əlizadə ölkə müxalifətinin daxili faktorlara önəm verməməsi ilə bağlı fikirlərini də bildirib: “Bu gün müxalifətin xalq tərəfindən dəstəyi yoxdur və real olaraq xalq dəstəyini yalnız 1988-ci ildə qazanıb. Xalq Cəbhəsi liderləri xalqı 20 yanvar təxribatına sürüklədikdən sonra insanların müxalifətə qarşı inamı sındı. Bu gün özlərini gah radikal müxalifət, gah da ki, əsl müxalifət adlandırılanlar da öz şəxsi məna-fələri güdürlər”.

Bu gün Qərb institutları anlayırlar ki, bu ələ saxtakarlıqlara, qarşıdurmalara, kəskin ziddiyyətlərə yol verən müxalifət “liderləri”nin hakimiyyətə yiyələndikləri vaxt daha bətor saxtakarlıqlara və qanunsuzluqlara yol verəcəklər.

Göründüyü kimi, heç bir təzyiq, təhdid və s. kimi bənzər çıxışlar Azərbaycan hakimiyyətinin qətiyyətinə qarşı tab gətirə bilməz.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Azərbaycana qanunsuz yolla 60-a yaxın mobil telefonun gətirilməsinin qarşısı alınıb

Azərbaycana qanunsuz yolla 60-a yaxın mobil telefonun gətirilməsinin qarşısı alınıb. Dövlət Gömrük Komitəsinin (DGK) mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Tovuz Gömrük İdarəsinin Gömrük hüquqpozmalarına qarşı mübarizə şöbəsinə daxil olan məlumata əsasən, idarənin “Sınıq Körpü” gömrük postunda Gürcüstandan Azərbaycan Respublikasına gələn Azərbaycan vətəndaşının idarə etdiyi “VOLKSWAGEN PASSAT” markalı minik avtomobilinə gömrük nəzarəti həyata keçirilib. Yoxlama zamanı nəqliyyat vasitəsinin yanacaq çəninin içində xüsusi düzəldilmiş gizli saxlanılan yerindən 10 ədəd “Samsung Galaxy J1 prime”, 2 ədəd “Samsung Galaxy J5”, 45 ədəd “Otel 230”, 2 ədəd “X-BO Model-06” markalı mobil telefon, 43 ədəd qidalandırıcı başlıq, 15 ədəd adapter, 60 ədəd qulaqcıq və 45 ədəd USB kabel aşkar olunub. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Ulu Öndər Heydər Əliyev İslam mədəniyyəti haqqında

Bu gün İslam həmrəyliyi artıq gerçəklilyə çevrilmişdir. Ancaq Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan milli mədəniyyətinin ayrılmaz tərkib hissəsi olan İslam dəyərlərinə qayğı göstərməklə yanaşı, bu dəyərləri yüksək şəkildə qiymətləndirirdi: "Xalqımızın mənəviyyətinə, elminə, qüdrətinə, zəkasına İslam dininin böyük təsiri olmuşdur. Milli ənənələrimiz və mədəniyyətimiz bir çox hallarda İslam dini vasitəsilə nəsildən-nəslə keçib, indi böyük milli sərvətimiz kimi bugünkü nəsillərə çatmışdır. İslam dini bizim əsrlər boyu itaət etdiyimiz dindir".

Dahi şəxsiyyət Heydər Əliyev göstərdi ki, bəşər tarixində insanlar humanizmə, şefqətə, nəcibliyə, onlarda dözümlülük, mərhəmət və qarşılıqlı hörmət duyğuları təlqin edən və bütün dünyada, bəşəriyyətdə sülh, əmin-amanlıq, barışıq təbliğ edən, mənəvi-ruhani kamillik mənbəyi olan İslam həm də dini mənsəbiyyətdən asılı olmayaraq, həmişə insanları dostluğa, həmrəyliyə, birliyə dəvət etmişdir. Ulu Öndər həm də Azərbaycanın əsrlər boyu müxtəlif etiqadlı insanların doğma vətəni olduğunu xüsusi qeyd edirdi. Azərbaycanlılar öz dinini qoruyaraq, nəsildən-nəslə qəlblərində saxlamışlar. Azərbaycan istiqlalıyyət qazandıqdan son-

muzi Vətənə sədaqət, vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə etsinlər, onları Vətəni qorumaq üçün hazırlasınlar. Dindən ancaq xeyirxahlıq, insanları ağır vəziyyətdən çıxarmaq və onları mənəvi saflığa yönəltmək üçün istifadə etmək lazımdır.

Xoşbəxtliyimiz ondan ibarətdir ki, uzun illər mərhumiyyətdən sonra biz dinimizə sahib olmuşuq. İslam dini bütün qadağalardan, məhrumiyyətlərdən qurtarıb, Azərbaycan müsəlmanlarının hər biri üçün onun ürəyinin istədiyi kimi mənəviyyətinə yaradan və mənəviyyətinə quran bir mənbə olubdur. İslam dini bizim müqəddəs dinimizdir. Qurani-Kərim müqəddəs kitabımızdır. İslam dininin, Quranın

səlmanın həyat tərzinin əsas qanunu olubdur. Bu, bizim üçün böyük bir tarixi hadisədir və biz bunu yüksək qiymətləndirməliyik. Xalqımızı, millətimizi, gənc nəslə, bütün cəmiyyətimizi İslamın yüksək mənəvi dəyərləri əsasında yaşamaq, tərbiyə etməliyik, həyatımızı bu mənəvi dəyərlər əsasında qurmalıyıq".

Heydər Əliyev xüsusi olaraq diqqətə çatdırırdı ki:

- İslam mədəniyyəti bəşər sivilizasiyasını böyük töhfələr, mənəvi dəyərlər bəxş etmişdir;
- İslam dini dünyanın böyük bir hissəsini əhatə edir və bəşər tarixi boyu insanların mənəvi cəhətdən tərbiyəsinə xidmət etmişdir;
- Hər bir Azərbaycan vətənda-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "Azərbaycanın dövlətçilik tarixinin, milli adət-ənənələrinin, elm və mədəniyyətinin təbliği" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

ra milli adət-ənənələrimizi bərpa edərkən, İslam dini də öz yerini tutmuşdur.

İslam bu dinə itaət edənləri həmişə mənəvi saflığa, düzlüyə və bütün müsbət keyfiyyətləri özündə toplamağa dəvət edir. Din xadimlərimiz, Həccə getmiş adamlarımız gerek xalqımızı, xüsusən, gəncləri-

Azərbaycan xalqına bəxş etdiyi mənəvi dəyərlər bizim üçün əzizdir və xalqımızın, gənclərimizin bu gün də, gələcəkdə də tərbiyəsi üçün çox əhəmiyyətlidir.

Azərbaycan dövlət müstəqilliyini əldə edəndən sonra xalqımızın mənəvi dəyərləri canlanıb, bərpa ediləndir, hər bir azərbaycanlı mü-

şında yüksək mənəviyyət və mədəniyyət yaratmaq üçün İslam dəyərləri çox gərəklidir.

Ulu Öndər Heydər Əliyev demişdir: "İslam dini bəşər tarixində misilsiz xidmətlər göstərmiş, insanların, müsəlmanların yüksək mənəvi-əxlaqi dəyərlərə nail olmasını təmin etmiş və bu dinə itaət

edən insanları dünyanın bütün əzab-əziyyətlərindən, keşməkeşlərindən keçirib onların yaşayışını təmin etmiş, onları yaşatmışdır. Çoxxəşirlik tarixi, zəngin mənəvi və maddi irsi olan Azərbaycan xalqı hələ miladın yeddinci əsrindən İslam dünyasının bir hissəsini təşkil edir. Avropa ilə Asiya arasında, Qafqaz ilə Yaxın Şərqlə arasında mü-

hüm coğrafi-siyasi məkanda yerləşən Azərbaycan həmişə bir çox dövlətlərin diqqət mərkəzində olmuş, müxtəlif sivilizasiyalar arasında körpü rolunu oynamışdır. Dinimizi, mənəviyyətimizi, adət-ənənələrimizi qoruyub-saxlamaq üçün müsəlmanlar əsrlər boyu nə qədər qurbanlar və şəhidlər veriblər. Ancaq bunların heç birisi bizi Həzrəti Muhəmməd Peyğəmbərin qoyduğu yolla getməkdən çəkirdi bil-məyibdir. Heç bir qüvvə İslamın mənəvi dəyərlərini dağıda və poza bilməz. Müvəqqəti çətinliklər və məhrumiyyətlər çoxxəşirlik tarixdə kiçik bir dövrdür. İslam bizim doğma dinimizdir. Xalqımızın milli-mənəvi dəyərləri, dinimizin adət-ənənələri və dini dəyərləri - hamısı birlikdə bizim milli sərvətimizdir. Vədan və dini etiqad azadlığının bərqərar edildiyi müstəqil Azərbaycan Respublikasında, tarixən olduğu kimi, bu gün də dünya dinləri qarşılıqlı hörmət və etiqad prinsipləri əsasında fəaliyyət göstərir".

Ulu Öndər Heydər Əliyevin layiqli siyasi varisi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab İlham Əliyev İslam dəyərlərinin inkişafına xüsusi qayğı göstərir. Çıxışlarının birində dövlət başçısı dini tolerantlıq və sosial inkişaf modeli haqqında demişdir: "Dini tolerantlıq sahəsində Azərbaycanın təcrübəsi öyrənilə bilər. Etnik və dini tolerantlıq ölkəmizin ən yüksək tarixi nailiyyətidir. Bəlkə bu, iqtisadi nailiyyətdən daha vacib elementdir".

Vahid ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Alimlər: Neandertal insanın beyni müasir insanların beynindən daha zəif inkişaf edib

Neandertal azyaşlı uşağın skeleti üzərində aparılan araşdırmalar zamanı müasir insanın beyninin inkişafı ilə bağlı yeni detallar üzə çıxıb.

AZƏRTAC BBC-yə istinadla xəbər verir ki, İspaniyada fəaliyyət göstərən Təbiət Elmləri Muzeyinin professoru Antonio Rosas daha əvvəlki araşdırmalardan məlum olan "neandertalların beyni müasir insanların beynindən sürətli inkişaf edir" fikrinin əksini göstərən tədqiqatın nəticəsini açıqlayıb. O deyib: "Biz bu istiqamətdə araşdırmalara başlayanda əvvəlkiyə uyğun nəticə gözləyirdik. Lakin yeddi yaşlı neandertal uşağın skeleti üzərində aparılan tədqiqatlar onu deməyə əsas verir ki, onların beyni daha zəif inkişaf edib".

İspaniyada 49 min yaşlı olan qədim ərazidə tapılan sümük-lərin aid olduğu azyaşlı oğlan uşağının beyni ortayaşlı neandertalın beyninin 85,7 faizi ölçüsündə idi. Müqayisə üçün qeyd edək ki, müasir uşaqların beyni ortayaşlı insanın beyninin 95 faizi ölçüsündə olur.

Evlərin təhlükəsizliyinə robotlar nəzarət edəcək

"Ağillı" texnologiyalar hər ötən gün həyatımıza daha çox daxil olur. Gündəlik həyatda evimizin təhlükəsizliyinə nəzarəti təmin edən "Aevena Aire" adlı ev robotu gələcəkdə vaxtaşırı istifadə ediləcək yeni texnologiyaların başlanğıcı ola bilər. AZƏRTAC Türkiyənin "Teknolojioku" saytına istinadla xəbər verir ki, "Aevena Aire" digər dron modellərə nisbətən daha səssiz işləyir. Sensorlar sayəsində uçan bu qurğu heç bir əşyaya toxunmadan evə nəzarət edir. İnternetə çıxışı olan bu robot vasitəsilə evə kənardan da nəzarət etmək mümkündür. Evin təhlükəsizliyinə nəzarət baxımından "Aevena Aire" buna bənzər digər texnologiyaları üstələyir. Belə ki, evin hər küncündə təhlükəsizlik kamerası yerləşdirmək əvəzinə bu robotdan istifadə olduqca səmərəlidir. Çünki uçağa evin istənilən yerini lentə alan "Aevena Aire" təhlükəsizliyə ciddi nəzarət etməyi bacarır. Bu ilin sentyabrında satışa çıxarılaçaq məhsulun qiymətinin 1.499 ABŞ dolları olacağı nəzərdə tutulub.

İsveçrədə tibbi dronlar şəbəkəsi işə salınacaq

İsveçrə hospitalları "Matternet" şirkətinin dronlardan istifadəyə əsaslanan avtonom çatdırılma sistemi ilə təchiz ediləcək. Bu texnologiya tez bir zamanda xəstəxanalar arasında bütün zəruri materialların göndərilməsinə, həmçinin tibb işçilərinin göndərdikləri dərmanların yolda çatdırılmasına imkan verəcək. AZƏRTAC "futurist.ru" saytına istinadla xəbər verir ki, texnologiya qəza və tıxacları unuduraçaq. Bir xəstəxanada pasiyentə nadir tapılan qan lazım olduqda və o, yalnız şəhərin digər hissəsində yerləşən xəstəxananın ehtiyatlarında varsa, dron vasitəsilə göndəriləcək. Bu, yalnız materialın ötürülmə vaxtını azaltmayacaq, həm də təcili yardım avtomobilini ona daha çox ehtiyac duyulan yərə yönəltməyə imkan verəcək. Dronları idarə etməyi istənilən əməkdaş öyrənə biləcək. Belə ki, dronların idarəetmə interfeysi maksimal dərəcədə sadələşdirilib.

"Sərhədsiz həkim" proqramı ilə əməkdaşlıq edən "Matternet" şirkəti öz məhsullarını bütün dünyada tətbiq etmək niyyətindədir. Cari ilin sonunadək dronlar vasitəsilə çatdırılma sistemi bütün İsveçrəyə yayılacaq.

ELAN

ADPU tərəfindən II kurs magistrant Ağayeva Nərgiz Valeh qızının magistr bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

SƏS

Son səhifə

28 sentyabr

Çempionlar Liqası: "Beşiktaş" və "Real" qələbə qazandılar

Futbol üzrə UEFA Çempionlar Liqasında qrup mərhələsinin ikinci turuna start verilib. Belə ki, ilk oyun günündə E, F, G və H qrupunda yer alan komandalar meydana çıxıb. E qrupunda Moskva "Spartak"ı "Liverpool"u qəbul edib. Oyun 1:1 hesablı bərabərliklə başa çatıb. İlk turda "Liverpool" səfəridən 1 xalla qayıdan "Sevilya" isə "Maribor"u sınağa çəkib və 2 cavabsız qolla qalib gəlib. Birinci turu qələbə ilə başa vuran "Mançester Siti" və "Şaxtyor" birincilərin meydanında üz-üzə gəlib. Görüş ingilislərin qələbəsi ilə başa çatıb - 2:0. "Napoli" isə ilk qələbəsini "Feyenord" üzərində qazanıb - 3:1.

Səfərdə "Portu"nu məğlub etməklə turnirə əla start verən "Beşiktaş" ardıcıl ikinci qələbəsini debütant "Leypsiq" üzərində qazanıb - 2:0. "Monako" doğma divarlar arasında gözlənilmədən "Portu"ya 3 qolla udub. Günün ən çox maraq doğuran matçı Dortmundda oynanıb. "Borussiya" "Real"la üz-üzə gəlib. Qonaqlar 3:1 heabli qələbə qazanıb. "Tottenhem" isə Kipr səfərində APOEL-ə 3 cavabsız qolla qalib gəlib.

Səudiyyə Ərəbistanında qadınlar ilk dəfə stadiona daxil olublar

Səudiyyə Ərəbistanında ilk dəfə stadiona qadın ayağı dəyib. SİA-nın məlumatına görə, qadınlar dövlətin qurulmasının ildönümü münasibətilə təşkil olunan tədbir çərçivəsində Ər-Riyadda yerləşən Kral Fəhd adına stadiona buraxılıb. "Ümid edirik ki, gələcəkdə stadionlara manəsiz gələ biləcəyik. Uzun illər qadınlara kişilərlə bərabər hüquqların verilməsini gözləyirəm" - tədbir iştirakçısı Umm Abdurrahman deyib. Səudiyyə Ərəbistanında şəriət qaydalarına ciddi əməl olunur. Bu ölkədə qadınlarla kişilərin eyni məkanda birlikdə olması qadağandır.

Voleybol: Niderland millisi dördüncü final mərhələsinə vəsiqəni təmin edib

Azərbaycanda və Gürcüstanda təşkil edilən qadın voleybolçular arasında Avropa çempionatının pley-off mərhələsində günün sonuncu oyununda Niderland və Xorvatiya komandaları qarşılaşıblar. AZƏRTAC xəbər verir ki, matçın birinci setində niderlandlı voleybolçular xorvatiyalı rəqiblərinə asanlıqla qalib gəliblər - 25:18. Görüşün ikinci setində də Niderland kollektivi Xorvatiya komandasından üstün olub - 25:8. Qarşılaşmanın üçüncü seti maraqlı mübarizə ilə yadda qalıb. Setə daha fəal başlayan Xorvatiya yığması hesabda 6 xal öndə çıxmağa nail olub. Lakin əzmkar mübarizə aparan Niderland komandası fərqi aradan qaldırmağı bacarıb. Setin sonları isə daha gərgin keçib. Burada daha inamlı oyun nümayiş etdirən hollandiyalılar 25:21 hesabı ilə qalib gəliblər. Ümumi nəticədə 3:0 hesabı ilə üstün olan Niderland millisi dördüncü final mərhələsində İtaliya yığmasına rəqib olub.

Timo Verner türk azarkeşlərin səsinə dözmədi

UEFA Çempionlar Liqasının qrup mərhələsində keçirilən "Beşiktaş" - "Leypsiq" oyununda (2:0) maraqlı hadisə yaşanıb. Qol.az-ın Türkiyə mətbuatına istinadən yaydığı xəbərə görə, qonaqların futbolçusu Timo Verner "Vodafone Park"ı tam dolduran "Beşiktaş" azarkeşlərinin stadionda yaratdığı gürultuya dözə bilməyərək əvəzlənib. Almaniya millisinin üzvü matçın ilk dəqiqələrində qulaq tıxacından istifadə etməsi də, bunun faydası olmayıb. O, görüşün 32-ci dəqiqəsində əvəzlənməyini istəyib. Baş məşqçi onu Lukas Klostermannla əvəzləyib. Qeyd edək ki, Timo Verner oyundan əvvəl iddialı açıqlama verərək "azərkeşlərdən çəkinmirik, "Beşiktaş" nə "Bavariya"dır, nə də "Borussiya", biz bu atmosferləri görmüşük" demişdi.

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə: № 022492

<http://www.ses-news.az>

<http://www.sesqazeti.az>

E-mail: ses@sia.az

Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Buraxılışa məsul: Mətləb Salahov

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.
"Azərbaycan" neşriyyatında çap olunur

Qəzetdə AzərTAC, SİA, APA və AZADİFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur

Tiraj: 5500